

W Częstochowskim odkryto nowe złoża rudy żelaza

CZĘSTOCHOWA. W częstochowskim okręgu przemysłowym odkryto nowe złoża rudy żelaza, cennego surowca dla naszego hutnictwa. Złoża te zostały już zbadane przez geologów. Badania wykazały, że nowo odkryte pokłady będące mużna eksploatować dziesiątki lat.

W związku z tym w ciągu najbliższych kilku lat, budownictwo będzie kilka kopalń rudy, będzie to tzw. pierwsza linia kopalń, którą w dalszej przyszłości uzupełnią następne.

Pod pierwszą linię kopalń zakończone zostały już szczegółowe badania geologiczne. Dla drugiej linii szczegółowe badania mają być przeprowadzone jeszcze w roku bieżącym.

Budowa pierwszej kopalni na nowo odkrytych pokładach rudy rozpocznie się w roku bieżącym. Przystąpiono już do zagospodarowywania terenu tej kopalni. (PAP)

Na część II Zjazdu PZPR

Prototyp nowej obrabiarki

WROCLAW. Czyn przed zjazdowy przyniosł załoga z Wrocławskiej Fabryki Urządzeń Mechanicznych piękny sukces — zadania produkcyjne za grudzień ub. roku wykonała ona w 125 procent.

Nowe zobowiązania załogi Wrocławskiej FUM — to przed terminowe wykonanie zadań i kwartału br. a tym samym ponadplanowa produkcja 14 obrabiarek. Załoga WFUM po stanowiła również dla uczczenia II Zjazdu Partii wykonać prototyp nowej odmiany obrabiarki „TNS”, a od maja br. rozpocząć seryjną produkcję tych maszyn. (PAP)

Wzrost szeregów partyjnych w woj. zielonogórskim

ZIELONA GÓRA (kor. wł.). W woj. zielonogórskim poważnie wzrastają szeregi organizacji partyjnej. Między innymi 1 grudnia ub. r. do 1 stycznia br. przyjęto w poczet kandydatów PZPR w tym woj. wództwie 1068 towarzyszy. Większość nowoprzyjętych

Nowa metoda produkcji cegły

WARSZAWA. Pracownicy Zakładu Ceramiki Budowlanej Instytutu Technologii Krzemianów w Warszawie opracowali nową, tanszą i szybszą sposób produkcji cegły. Polega on na wprowadzeniu do gliny w czasie jej formowania w cegły niewielkiej ilości tzw. makuł węglowych. W czasie procesu wypalania cegły w piecu mulek węglowy wypala się. Powodem jest to — jak wykazały doświadczenia — skrócenie czasu wypalania cegły o 18 proc. Mu-

Wspólnymi siłami elektryfikują gromadę

POZNAN (kor. wł.). — Z inicjatywy gromadzkiej organizacji partyjnej w Kieście, pow. Poznań, pracujący chłopcy wspólnie z zamieszkającymi w tej gromadzie robotnikami zaczęli zastanawiać się nad możliwościami przyspieszenia zaplanowanej na rok 1956 elektryfikacji gromady i postanowili przeprowadzić elektryfikację zagrodz sposobem gospodarczym.

Za zgodą Zakładów Sieci Elektrycznych w Poznaniu i ichowym kierownictwem roboty zajął się pracownik tych zakładów elektrykier Henryk Piotrowski. Elektryfikacja gromady, która przedterminowo wykonała swe obowiązki wobec państwa, stała się sprawą honoru inżynierów, elektryków, majstrów, robotników.

W pracach związanych z elektryfikacją wsi bierze udział cała gromada: spółdzielcy, małe i średnioludni chłopcy, wiele kobiet i młodzieży. Ostatnio przystąpiono do zakładania instalacji elektrycznych w mieszkaniach chłopów i robotników. Spółdzielcy z Kieścia zamierzają połączyć włączenie światła z zebraniem obrachunkowym, na którym dokonają podziału dochodów. (mg)

Poważny dorobek racjonalizatorów huty Stalowa Wola

W hucie Stalowa Wola odbyła się pierwsza w woj. rzemieślniczym konferencja partyjno-techniczna.

W okresie przygotowań do konferencji wzrosł ruch racjonalizatorski. W ciągu dwóch i pół miesiąca pracownicy hutę złożyli około 4.300 wniosków racjonalizatorskich, z których 3.882 zostały rozpatrzone, a 2.752 zatwierdzone do produkcji. Liczba racjonalizatorów wzrosła o 1.701 osób, w tym o około 900 robotników. Warto zaznaczyć, że do dnia 1 października ub. r. załoga zgłosiła ogółem tylko 1.185 wniosków racjonalizatorskich. Duży wpływ na rozwój ruchu racjonalizatorskiego miało za cięśnienie współpracy personelu inżynieryjno-technicznego z robotnikami. (PAP)

„Przygoda na Mariensztacie” wchodzi na ekrany

(f) 21 bm. w Centralnym Urzędzie Kinematografii odbył się pokaz nowego filmu polskiej produkcji pt. „Przygoda na Mariensztacie”. Jest to pierwsza polska komedia filmowa w barwach naturalnych. Film reżyserował Leonard Buczkowski według scenariusza Ludwika Starskiego.

Film „Przygoda na Mariensztacie” wchodzi na ekrany w dniu 25 bm. (PAP)

Uroczyste posiedzenie żałobne w Moskwie w 30 rocznicę śmierci W. I. Lenina

(f) MOSKWA (PAP). W związku z 30 rocznicą zgonu wielkiego założyciela Partii Komunistycznej i Państwa Radzieckiego W. I. Lenina, odbyło się w czwartek w Moskwie w Teatrze Wielkim ZSRR uroczyste posiedzenie żałobne.

W sali zgromadziło się członkowie KC Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego, Moskiewskiego Komitetu Partii, ministrowie, członkowie Prezydium Rady Najwyższej ZSRR i Rady Najwyższej RFSSR, Moskiewskiej Rady delegatów ludu pracującego, członkowie KC Leninowskiego Komitetu, prezydium Wszechzwiązkowej Centralnej Rady Związków Zawodowych, przedstawiciele Armii Radzieckiej, najstarsi członkowie partii, robotnicy, kolekcjonerzy, wybitni uczeni oraz działacze na polu kultury i sztuki.

Punktualnie o godzinie 18 min. 50 przy stole prezydijskim zajmując miejsca, witań serdecznie przez obecnych, przywódcy partii i członkowie: G. M. Malenkov, W. M. Molotow, N. S. Chruszczow, N. A. Bulganin, L. M. Kaganowicz, A. I. Mikojań, M. Z. Saburow, M. G. Pierwuchin, N. M. Szwerin, P. K. Ponomareńko, M. A. Susłow, P. N. Pospelow, N. N. Szatalin.

Uroczyste posiedzenie żałobne zajął sekretarz Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego N. S. Chruszczow.

Przemówienie

tow. N. S. Chruszczowa

Towarzysze! Minęło 30 lat od dnia, gdy przestało bić serce Włodzimierza Ilicza Lenina, naszego wielkiego wodza i nauczyciela, genialnego teoretyka, myśliciela i organizatora rewolucji.

Lenin stworzył naszą wielką Partię Komunistyczną, związaną nierozdzielnie z narodem, zahartował i obronił ją w wytrwałej walce z licznymi wrogami.

Lenin stanął na czele największej w dziejach rewolucji, która skierowała rozwój społeczeństwa ludzkiego na nową, socjalistyczną drogę. Lenin założył pierwsze w dziejach ludzkości państwo robotników i chłopów, państwo radzieckie, obronili to państwo w najcięższym okresie jego rozwoju.

Gdy, młode jeszcze i nieokreślone, ołoczone ognistym pierścieniem walczyły przeciwko licznym wrogom zewnętrznym i wewnętrznym.

Lenin wyprowadził Kraj Rad na szeroką promienną drogę

budowy społeczeństwa socjalistycznego. Wiecznie żywy geniusz Lenina uformował szlak przejścia do komunizmu w naszym kraju. Lenin proklamował politykę pokoju między narodami i uczynił z niej podstawę polityki zagranicznej państwa radzieckiego. Lenin uzasadnił możliwość pokojowego współistnienia dwóch różnych systemów ekonomicznych. Te niezmienne ważne wskazania Lenina są stałą wytyczną naszej partii i państwa radzieckiego. Lenin — to sztandar pokoju, przyjaźni między narodami wszystkich krajów!

Cale życie W. I. Lenina poświęcone było narodowi. Wszystkie swe potężne siły, promienny geniusz, żelazną niezłomną wolę oddał Lenin walce o wyzwolenie ludu pracującego z niewoli kapitalistycznej.

Komunistyczna Partia Związku Radzieckiego, wierna wskazaniom leninowskim, doprowadziła narody naszej Ojczyzny do zwycięstwa socjalizmu. Kierując się nauką wielkiego Lenina, partia nasza nieustannie wzmacnia państwo radzieckie, niewzruszony sojusz robotników i chłopów, przyjaźń narodów naszej Ojczyzny, przejawia niesłabnącą troskę o dalszy rozwój gospodarki kraju, o podniesienie materialnego i kulturalnego poziomu życia ludzi radzieckich.

Leninizm stał się zwycięską nauką o budowie nowego świata. Obraz Lenina żyje w sercach i świadomości ludzi wszystkich krajów, jest dla nich natchnieniem w walce o pokój, demokrację i socjalizm.

Zwycięstwo wielkiej nauki marksizmu-leninizmu, pożyteczne źródło naszych zwycięstw! Żyje i rozkwita dzieło wielkiego Lenina. Pod sztandarem Lenina — Stalina, pod przewodnictwem Partii Komunistycznej naród radziecki zdążył pewnie naprzód do całkowitego zwycięstwa komunizmu.

Proszę uciec światłą pamięć Włodzimierza Ilicza Lenina przez powstanie (wszystcy wstają!)

Towarzysze!

Otwieram uroczyste posiedzenie żałobne poświęcone 30 rocznicy zgonu Włodzimierza Ilicza Lenina.

*

Referat o 30 rocznicy zgonu W. I. Lenina wygłosił sekretarz Komitetu Centralnego KPZR P. N. Pospelow.

Końcowe słowa mówcy, który wznosił okrzyk na cześć Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego i wielkiego narodu radzieckiego oraz na cześć leninizmu, powitane zostały hucznymi, długimi nie milknącymi oklaskami.

(Przemówienie P. N. Pospelowa podajemy na str. 3).

Uczestnicy posiedzenia powstają z miejsc i śpiewają hymn partyjny „Miedzynarodówkę”.

Warsztaty naprawcze PGR

Warsztaty naprawcze PGR w Myśliborzu (woj. szczeciński) obsługują 9 zespołów. Do połowy stycznia załoga warsztatów wykonała 56 procent planu zimowego remontu ciągników. Na zdjęciu od prawej: producenty monter Jan Mielczarek i jego uczeń Jan Dolina przy kontroli koła atakującego „Ursusa”

Foto A. Nowosielski

Złożenie wieńców w Mauzoleum Lenina — Stalina przez ambasadę Polski w Moskwie

(f) MOSKWA (PAP). W 30 rocznicę śmierci wielkiego wodza rewolucji proletariackiej W. I. Lenina wstąpił do ambasady Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w Moskwie ambasador W. Lewkowicz na czele oddali hołd pamięci Lenina oraz złożenie wieńców w Mauzoleum.

Na czerwonej szarfie wieńca od KC PZPR napis brzmi: „Ge-

Obrady rzeczoznawców czterech mocarstw w Berlinie

(f) BERLIN (PAP). 19 bm. w siedzibie Wysokiego Komisarza ZSRR w Berlinie odbyło się posiedzenie radzieckich, amerykańskich, angielskich i francuskich rzeczoznawców do spraw technicznych, związanych z przygotowaniem do konferencji ministrów spraw zagranicznych czterech mocarstw.

Uczestnicy posiedzenia osiągnęli porozumienie w zasadniczych sprawach technicznych. Następne posiedzenie rzeczoznawców odbyło się 20 bm. w siedzibie amerykańskiej administracji wojskowej w Berlinie.

Przedstawicielki kobiet 31 krajów wzięły udział w sesji ŚDFK

(f) PARYŻ (PAP). Jak donoszą z Genewy, odbyła się tam w dniach 16—19 bm. sesja Komitetu Wykonawczego Świa-

towej Demokratycznej Federacji Kobiet.

W obradach Komitetu Wykonawczego ŚDFK wzięły udział przedstawicielki 31 krajów. Na sesji uchwalono rezolucję, która poleca sekretariatowi Federacji opracowanie memorandum na kolejną sesję Komisji do spraw kobiet przy Radzie Społecznej ONZ, opartej na deklaracji praw kobiet.

Rezolucja wyzwa krajowe organizacje kobiet do wzmożenia działalności w obronie dzieci i poczynienia przysługujących im do obchodu „Miedzynarodowego Dnia Dziecka” w dniu 1 czerwca.

Komitet Wykonawczy ŚDFK opracował oświadczenie do uczestników konferencji ministrów spraw zagranicznych czterech mocarstw w Berlinie. W oświadczeniu tym ŚDFK wyraża nadzieję, że rezultaty konferencji będą doniosłym krokiem naprzód na drodze do osłabienia napięcia miedzynarodowego.

Wieczór poezji

J. Tuwima w Pradze

(f) PRAGA (PAP). 20 bm. odbył się w Biurze Informacji Polskiej w Pradze wieczór literacki, poświęcony pamięci J. Tuwima.

Referat o życiu i twórczości poety wygłosił wybitny znawca literatury polskiej prof. dr K. Krejci. Następnie artyści teatrów praskich recytowali wiersze Tuwima w przekładzie na język czeski.

OZIŚ W NUMERZE:

W. SKULSKA: Z punktu widzenia mieszkańca Warszawy
M. GAJEWSKI, ST. WOJCIK: Dwie inicjatywy Franciszka Kłaji
ROMAN WERFEL: Lenin o Polsce i polskim ruchu robotniczym
ZYGISMUNT BRONIAREK: Tydzień na arenie świata

Na uroczystych akademiach postępowo ludzkość uczciła pamięć W. Lenina

(f) W dniach 20 i 21 stycznia br. odbyły się we wszystkich krajach obozu pokoju i socjalizmu i w krajach kapitalistycznych uroczyste akademie żałobne poświęcone 30 rocznicy zgonu wielkiego Lenina. Na akademiach tych zebrani oddali hołd pamięci Wielkiego Wodza i Nauczyciela mas pracujących całego świata.

(f) PEKIN (PAP). Centralna akademia żałobna zwołana przez KC Komunistycznej Partii Chin odbyła się 20 bm. w Pekinie. Wzięli w niej udział członkowie KC KPCh, członkowie rządu, członkowie partii i organizacji społecznych, przedstawiciele ludności. Akademię zajął Zhou En-lai. Następnie referat poświęcony 30 rocznicy zgonu Włodzimierza Ilicza Lenina wygłosił sekretarz KC Komunistycznej Partii Chin — Liu Szao-tsi.

(f) TIRANA (PAP). Prasa albańska publikuje liczne artykuły poświęcone życiu i działalności Lenina, jego walce o lepszą przyszłość ludzkości. W zakładach pracy, instytucjach, uczelniach odbywały się zebrania z referatami o Leninie. W kinach wyświetlane są filmy o Leninie.

(f) PRAGA (PAP). 21 bm. odbyła się w Pradze centralna akademia poświęcona pamięci

33 miliony osób zwidziało Mauzoleum Lenina - Stalina

(f) MOSKWA (PAP). Mauzoleum Lenina-Stalina mieszczące się w sercu Moskwy, na Placu Czerwonym, zwidziało ludźmi różnego wieku i rozmaitych zawodów — przedstawiciele narodów Związku Radzieckiego.

Od chwili otwarcia Mauzoleum zwidziało je ponad 33 miliony osób, w styczniu zaś około 150 tys. ludzi pracy Kraju Rad i przedstawiciele innych krajów.

Pisma radzieckie — o muzeum Lenina w Poroninie

(f) MOSKWA (PAP). Pismo „Krasnaja Zwiezda” zamieściło korespondencję z Poronina A. Łukianowa pt. „Dziś w Poroninie”. O muzeum Lenina w Po-

roninie pisze również „Literaturnaja Gazeta”. Artykuł ilustruje zdjęcie domu w Białym Dunajcu, w którym mieszkał Lenin.

Szerzej rozwijać krytykę i samokrytykę

Żeby iść naprzód, trzeba widzieć i przewidywać wszystko, co hamuje, utrudnia rozwój a więc widzieć i przewidywać przede wszystkim błędy i braki w własnej pracy. Podstawowym, najostrejszym orężem wykrywania i usuwania przeszkód jest krytyka, zwłaszcza krytyka oddolna i samokrytyka. „Otwarte przewidywanie się do błędów, wykrywanie ich przyczyn, zanalizowanie warunków, które go zrodziły, gruntowne omówienie środków naprawienia błędów — wskazywał Lenin — oto oznaka powagi partii, oto wykonanie przez nią swych obowiązków, oto — wychowanie i wyszkolenie klasy, a następnie również mas”.

I dlatego hasło krytyki i samokrytyki nie jest hasłem taktycznym, hasłem określonego okresu, lecz leży u samych podstaw każdej partii rewolucyjnej, każdej partii typu leninowskiego, jest organicznie, nierozdzielnie związane z całą polityką i działalnością naszej partii.

IX Plenum to wielki krok naprzód w życiu naszej partii, w życiu całego narodu. Wskazania IX Plenum, zawarte w tezach przedzjazdowych, dyskusja nad tezami, pobudziły aktywność szerokich mas partyjnych i bezpartyjnych, przyniosły wznowienie fali krytyki i samokrytyki. Wskazywanie i uruchomienie nie dostrzeżonych uprzednio rezerw w przemyśle i rolnictwie — to najbardziej potrzebny wyraz samokrytyki mas — robotników, chłopów pracujących i inteligencji.

Na zebraniach, naradach, konferencjach przedzjazdowych wielu występujących towarzyszy, szeregowych członków partii i towarzyszy na kierowniczych stanowiskach samokrytycznie ustosunkowuje się do własnej pracy, analizuje przyczyny popełnionych błędów, wskazuje drogi ich przewyższenia. Ale niemało jest jeszcze drogi ich przewyższenia. Ale niemało jest jeszcze wypadków krytyki i samokrytyki ogólnikowej, deklaracyjnej. Mamy również jeszcze fakty od machowania się od krytyki, jak od natrętniej muchy. Przykładem takich tendencji może być wystąpienie przewodniczącego MRN w Opolu na naradzie ogólnym miedzynarodowym, wystąpienie opiewające osiągnięcia MRN, nie uwzględniające natomiast szeregu poważnych braków w pracy

rad, na które wskazywano na tejże naradzie. Jasne, że takie lub tym podobne wystąpienia działaczy partyjnych, państwowych czy gospodarczych nie pobudzają inicjatywy mas, zniechęcają do wysuwania krytycznych uwag, nie sprzyjają rozwojowi oddolnej krytyki.

Nierzadko spotkać można w życiu naszych organizacji partyjnych formalny stosunek do oddolnej krytyki, wyrażający się w wyszukiwaniu takich czy innych nieścisłości w krytyce, bez wnikania w istotę sprawy. A przecież mamy prawo wymagać od towarzyszy na kierowniczych stanowiskach, aby zawsze pamiętali o tym, co mówił Lenin i Stalin: jeśli krytyka, przeprowadzona z partyjnych pozycji, zawiera choćby jądło słuszności, jądro to trzeba wykusić, trzeba właściwie do niego się ustosunkować.

Od niewłaściwego stosunku do krytyki i samokrytyki jest tylko jeden krok do dławienia krytyki. Wciąż jeszcze spotykamy się z faktami (i dodaję jeszcze, że fakty te niekiedy przechodzą bezkarnie) przesładowania za krytykę, rozmaitych szykan, a nawet tu i ówdzie usuwania z pracy „nieuwgodnych” ludzi, zastraszania krytykujących itp. Jaskrawe wypadki dławienia krytyki miały miejsce np. w hucie im. Bieruta w Częstochowie.

Zarozumiałostwo, kumoterstwo, kacykostwo, niewiara w masę, a niekiedy wręcz obcość — oto źródła przejawów dławienia krytyki. Bez najostrejszej i nieubłaganej walki z tłumieniem krytyki i samokrytyki, głównego oręża partii w dziedzinie wychowania kadr i podnoszenia poziomu ich pracy — mówił towarzyszy Bierut — nie posuniemy się ani o krok naprzód.

Nierzadko spotkać można niechęć do krytyki i samokrytyki w imię „niezadrżania stosunków”, „spokoju”, fałszywie pojmowanej „koleżeńskości”, opacznie rozumianego „autorytetu”. Towarzysze, holdując takim zasadom, nie rozumieją, że takie „niezadrżanie stosunków”, taki „spokój” — to klody na drodze naszego rozwoju, że tam, gdzie nie ma krytyki i samokrytyki, tam panuje zaścianek, tam nie ma ruchu naprzód. Fałszywie pojęta „koleżeńskość” — to

krzywdą wyrządzona ludziom, dla których szczerą partyną krytyka stać się może tylko pomocą. Krytyka i samokrytyka to najsukcesowniejsza dzwignia wychowania kadr, uczenia ich na popełnionych błędach, a brak krytyki, to „zielona droga” dla brnięcia od błędów do błędów.

Głęboko myślą się ci towarzysze, którzy sądzą, że krytyka osłabia autorytet instancji partyjnej lub poszczególnych działaczy. Wręcz przeciwnie, przysługujące im krytyce oddolnej, wyrażanie z niej wniosków podnosi autorytet organizacji i działaczy partyjnych. Natomiast jawne, czy zawałowane tłumienie krytyki — podważa autorytet organizacji partyjnej, kierowników partyjnych, podważa zaufanie mas do partii. Krytyka nie powinna omijać nikogo kto na nią zasługuje, bez względu na zajmowane przez niego stanowisko.

Krytyka i samokrytyka powinny pomagać, powinny uczyć. Na tym polega ich istota, ich najgłębszy sens. Krytyka i samokrytyka nie powinny łamać. I dlatego myślą się ci, którzy sądzą, że krytyka musi pociągać za sobą przesunięcia kadrowe lub konsekwencje w stosunku do krytykowanego. Takie konsekwencje należy wyciągać tylko w wypadkach szczególnych przewinień.

Obowiązkiem instancji i organizacji partyjnych, a zwłaszcza pracowników aparatu partyjnego jest stworzenie takiej atmosfery, w której rzeczowa i twórcza krytyka i samokrytyka mogą się swobodnie rozwijać. Stworzyć taką atmosferę — to znaczy przede wszystkim ustosunkować się do krytyki i samokrytyki nie tylko deklaracyjnie, to znaczy — nie ograniczać się do ogólników o krytyce i samokrytyce, ale wsłuchiwać się w głos krytyki oddolnej, wyciągać z niej praktyczne wnioski. Dążenie do walki z brakami umiaccia się w masach, krytyka oddolna narasta i rozwija się tylko wtedy, gdy wszelkie zdrowe uwagi krytyczne znajdują poparcie w organizacjach i instancjach partyjnych, kiedy ujawnione braki i niedociąganie są usuwane, kiedy słuszne wnioski zawierają w krytyce są realizowane.

Czy znaczy to, że każda bez wyjątku krytyka jest do przyjęcia, jest pozytywna? Nie. By-

wa również krytyka przeprowadzona z niezdrowych, z obcych duchów partii i ustroju ludowego pojęcia. Bywa krytyka złośliwie dyskredytująca poszczególnych działaczy, instancje, a niekiedy skłaniająca władzę ludową, partię, Mniej lub bardziej jaskrawe przejawy takiej krytyki zdarzają się w naszym życiu. Jasne, że taka krytyka nie przynosi żadnego pożytku, że przynosić może jedynie szkodę.

Walka przeciw wulgaryzacji hasła krytyki i samokrytyki jest nieodłączną częścią walki o mierzmy niepowstrzymanemu rozwój twórczej, partyjnej krytyki i samokrytyki.

Rozwój krytyki i samokrytyki to aktywizacja najszerszych mas, to wciąganie mas do świadomego współdziałania w rządzeniu krajem, w decydowaniu o naszym budownictwie. Rozwój krytyki i samokrytyki — to podnoszenie czujności rewolucyjnej mas, to wciąganie ich do świadomej walki z wszystkim, co przeżyło się i hamuje nasz marsz naprzód, z wszystkim co złe, co wrogie.

Partia i władza ludowa mobilizują dziś wszystkie siły i wielkie środki do walki o człowe zadania — o szybszy rozwój rolnictwa, o szybszy wzrost dobrobytu ludzi pracy. Walka o nowe zadania wymaga na każdym odcinku naszego budownictwa wzmożonej inicjatywy, stawia wyższe wymagania przed wszystkimi instancjami i organizacjami partyjnymi.

Niedawno pisał towarzyszy Bierut: Zadaniem Zjazdu będzie podsumowanie wyników budownictwa socjalistycznego w oparciu o nasz Plan Szczęśliwości, który jest planem potężnego rozwoju sił wytwórczych w Polsce Ludowej. Wstępujemy właśnie w piąty rok realizacji tego Planu i mamy pełne możliwości oceny zarówno osiągnięć gospodarczych, jak też braków i niedomagań. W oparciu o leninowską metodę krytyki i samokrytyki rozwija się obecnie ożywiona dyskusja przedzjazdowa, która niewątpliwie przyczyni się do dalszego podniesienia aktywności twórczej polskich mas ludowych.

Szeroka, twórcza krytyka i samokrytyka powinny stać się niezawodnym orężem w naszej walce o zwycięskie wcielenie w życie wskazania IX Plenum.

Leninizm — sztandarem walki całej postępowej ludzkości przeciwko imperializmowi, o pokój, o przyjaźń między narodami

Referat tow. P. N. Pospielowa na uroczystym posiedzeniu żałobnym w Moskwie

Towarzysze! Minęło trzydzieści lat od dnia zgonu Włodzimierza Iljicza Lenina — geniusza rewolucji, twórcy Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego, założyciela radzieckiego państwa socjalistycznego, wielkiego wodza i nauczyciela mas pracujących całego świata. Od trzydziestu lat Partia Komunistyczna prowadzi naród radziecki słuszną drogą wskazaną przez Lenina. Niesmiertelne idee leninizmu oświecają drogę walki mas pracujących Związku Radzieckiego o zbudowanie społeczeństwa komunistycznego, wywierają potężny wpływ na cały bieg historii świata, stanowią dla mas pracujących na całym świecie naciski do walki przeciwko uciskowi kapitalistycznego, o zbudowanie nowego, wolnego życia, o pokój i przyjaźń między narodami.

Wypisana przez Lenina Partia Komunistyczna pod kie-

rownictwem swego Komitetu Centralnego z J. W. Stalinem, wielkim kontynuatorem dzieła W. I. Lenina na czele, po zgonie Lenina obroniła leninizm przed wszystkimi atakami wrogów socjalizmu i zapewniła zbudowanie w naszym kraju pierwszego na świecie społeczeństwa socjalistycznego. Bez względu na wszelkie próby reakcyjnych sił imperializmu, zawrócenia lub zatrzymania biegu historii — historia idzie naprzód zgodnie z obiektywnymi prawami rozwoju historcyzmu i z wiecznie żywą i zwycięską nauką marksizmu — leninizmu, odzwierciedlającą te prawa, Rosję i wzmacniającą się z każdym rokiem siłą pokoju, demokracji i socjalizmu, coraz wyraźniej i w sposób coraz bardziej przekonujący potwierdza się wielkość rewolucyjnych przewidywań nauki Lenina, potwierdzają się odkryte przezeń prawa rozwoju współczesnego społeczeństwa.

I skanwach narodów kolonii i półkolonii, spotęgnowanie oporu ze strony tych narodów, których niezawisłość i suwerenność na drodze przez imperializm deptana. Ten wzrost oporu narodził przeciwko polityce imperialistycznej, przeciwko uciskowi imperialistycznemu, stał się słaby punkt imperializmu. Fakt i wydarzenia ostatnich lat dowodzą dobitnie, że pogonił monopol kapitalistyczny z maksymalnymi zyskami, prowadząc nierozwiązalną sprzeczność w handlu na światowym rynku kapitalistycznym oraz politykę dławienia niezawisłości narodowej innych krajów, wywołując zrozumieliśmy ów naród — pogłębiając ogólny kryzys całego systemu kapitalistycznego.

Na podstawie krytycznej analizy ogromnego materiału faktycznego, na podstawie teoretycznego uogólnienia tego wszystkiego, co przyniosła narodom pierwsza wojna światowa, Lenin wykazał w sposób naukowy, że kapitalizm, który aż do końca XIX wieku rozwijał się po linii wstępującej, przekształcił się w epokę imperializmu w kapitalizm pałazowaty, który obumiera, spychając ludzkość w otchłań wciąż nowych krwawych wojen i katastrof ekonomicznych.

Lenin niejednokrotnie podkreślał w swych pracach, że polityka burżuazji nie są w stanie zrozumieć niezwykle doniosłych następstw i wyników wojen imperialistycznych. Następsza wojna otwierała się nie spotykana dawniej szybkość, czy milionem i dziesiątkom milionów ludzi zalanych przylotycznych, oszukanych, ohumanionych przez burżuazję.

Wielka Październikowa Rewolucja Socjalistyczna była dobitnym potwierdzeniem leninowskiej teorii o rewolucji. Proletariat Rosji w sojuszu z chłopstwem rewolucyjnym, w sojuszu z uciskanymi dawniej narodami, pod geniałem kierownictwem Lenina i partii leninowskiej, dokonał czynu o niezwykle doniosłym znaczeniu historycznym — przerwał jak pierwszy front imperializmu światowego, ustanowił dyktatorstwo proletariatu, zapoczątkował nową epokę w dziejach świata, epokę triumfu socjalizmu.

Trzeba było całej wielkości leninowskiego geniuszu rewo-

lucyjnego, niezwykle bogatego i nieugiętości partii leninowskiej, gigantycznej przepływu energii rewolucyjnej mas ludowych Rosji, aby ścisła władza imperializmu w Rosji i wyprowadzić kraj z wojny imperialistycznej.

Utworzona przez Lenina wielka partia obaliła mienstwo, wrzaskiwie twierdząc, że proletariatu stanowi mniejszość ludności Rosji i że „nie dorwał” on rzekomo do socjalizmu, partia śmiała i pewnie poprowadziła klasę robotniczą i jej rewolucyjnego sojusznika — chłopstwo pracujące do obalenia władzy imperializmu i przewiodła je do zwycięstwa rewolucji socjalistycznej w październiku 1917 r.

Jak genialnie przepowiedział Lenin, w ostatecznym wyniku wielkość ludności kuli ziemskiej jest wychowywana i przygotowywana do walki przez sam kapitalizm, przez narastającą sprzeczność imperializmu, wielkość ta z niesłychaną szybkością wciąga się do walki o swe uwolnienie. Lenin nie miał ani cienia wątpliwości, że ostateczne zwycięstwo socjalizmu jest całkowite i bezwzględnie zapewnione.

Cały bieg historii potwierdził i potwierdza naukowe przewidywania Lenina. Po stworzeniu w drodze rewolucyjnej przesłanki szybkiego wzrostu sił wytwórczych, naród radziecki zbudował pod kierownictwem partii leninowskiej społeczeństwo socjalistyczne w naszym kraju, rozgromił niemiecki faszyzm i japoński militarizm. W wyniku klęski faszyzmu niemieckiego i militarizmu japońskiego w drugiej wojnie światowej, odpadł od systemu imperializmu szereg krajów Europy, odpadła wielka Chińska Republika Ludowa, powstał potężny obóz pokoju, demokracji i socjalizmu. Po zakończeniu wojny domowej i interwencji Lenin wskazywał, że kraj nasz wywalczył sobie możliwość całego okresu pokojowego współistnienia z państwami kapitalistycznymi. Jednocześnie Lenin ostrzegał, że imperialiści nie zaniechają swych kłowań, i że dlatego powinniśmy nieustannie wzmacniać obronę swej socjalistycznej ojczyzny.

Lenin podkreślał, że rząd radziecki ożywiający jest stale pragnieniem nawiązania normalnych stosunków dyplomatycznych i handlowych z krajami kapitalistycznymi, w tym również ze Stanami Zjednoczonymi.

W swojej znanej odpowiedzi na pytanie korespondenta jednego z dzienników amerykańskich, jakie są podstawy pokoju z Ameryką, Lenin oświadczył w 1920 roku:

„Niechaj kapitaliści amerykańscy nie ruszają nas. My ich nie ruszymy. Gotowi jesteśmy nawet zapłacić im złotem za pożyteczne dla transportu i produkcji maszyny, narzędzia itd. — i nie tylko złotem, lecz i surowcami”. (Dziela, t. 30, str. 340).

Lenin wypowiadał się niejednokrotnie za nawiązaniem przyjaznych stosunków z Anglią i Francją. W wywiadzie udzielonym korespondentowi dziennika angielskiego „Manchester Guardian” w 1922 roku, w związku ze sprawą perspektwy współpracy między Rosją Radziecką a Anglią i Francją, Lenin wskazywał: „Uważamy, że całkowicie przyjazne stosunki z obu tymi mocar-

stwami są w zupełności możliwe i stanowią nasz cel... Uważamy, że właściwie pojęte interesy Anglii i Francji również działają będą w tym kierunku”. (Dziela, t. 33, str. 346).

Te oświadczenia Lenina demaskują oszczerce kłamstwa naszych wrogów z obozu imperializmu, jakoby rząd radziecki „nie chciał” nawiązywać normalnych stosunków z krajami kapitalistycznymi. Lenin przywiązywał szczególną wagę do stosunków handlowych państwa radzieckiego z krajami burżuazyjnymi, jako do jednego z najważniejszych czynników sprzyjających długotrwałemu pokojowemu współistnieniu dwóch systemów. Lenin wskazywał, że trudności ekonomiczne nieuchronnie zmuszą kraje kapitalistyczne do wkroczenia na drogę stosunków handlowych z Rosją Radziecką.

„Istnieje — mówił Lenin — siła większa niż chęć, wola i decyzje każdego spośród wrogich rządów lub klas: siła ta — to powszechna światowa więź ekonomiczna, która zmusza je do wkroczenia na tę drogę utrzymywania z nami stosunków”. (Dziela, t. 33, str. 129).

Partia Komunistyczna i Rząd Radziecki zawsze kierowali się i kierują wskazaniami na szego wielkiego nauczyciela Lenina o możliwości długotrwałego pokojowego współistnienia naszego kraju z krajami kapitalistycznymi. Leninowskie wskazania o możliwości długotrwałego współistnienia i pokojowej rywalizacji gospodarczej dwóch systemów — socjalistycznego i kapitalistycznego — są zasadniczą podstawą kon-

sekwentnej walki rządu radzieckiego o trwały pokój, o złączenie napięcia międzynarodowego. Rząd radziecki czyni wszystko, co jest konieczne dla pokojowego uregulowania wszystkich nie rozwiązanych zagadnień. Nieustanna walka rządu radzieckiego o długo trwały pokój, o utrwalenie bezpieczeństwa międzynarodowego cieszy się poparciem i sympatią całej postępowej ludzkości. Potężny zorganizowany ruch w obronie pokoju, który rozwija się obecnie we wszystkich krajach, szczególnie wymownie potwierdza słowa Lenina, „że naszą politykę pokojową aprobują olbrzymia większość ludności globu ziemskiego”. (Dziela, t. 30, str. 365).

Leninizm jest sztandarem walki całej postępowej ludzkości przeciwko imperializmowi, o pokój, o przyjaźń między narodami wszystkich krajów, o światłą przyszłość wszystkich narodów. Leninizm z jego rewolucyjną potęgą ideową daje nam, podobnie jak masom pracującym całego świata, granicą podstawę dla zmobilizowania w porę mas do nieugiętej walki przeciwko siłom agresji i imperializmu, o trwały i sprawiedliwy pokój dla wszystkich narodów małych i wielkich.

Partia komunistyczna uważa za swój święty obowiązek dalej umacniać obóz pokoju, demokracji i socjalizmu, aktywizować i energicznie działać o światłą przyszłość wszystkich ludzi na kuli ziemskiej walczących o zapobieżenie nowej wojnie światowej, o trwały pokój.

II

Przed 30 laty kraj nasz stawał dopiero pierwsze kroki w dziedzinie przemysłowania, w dziedzinie przezwycięzania zacofania technicznego, odziedziczonego po dawnych czasach, zacofania społecznego, zniszczeniach wywołanych przez interwentyzm.

Lenin widział ratunek dla naszego kraju w tym, by zająć się rozwinięciem naszego przemysłu ciężkiego przed naprzemiennym atakiem mocarstw imperialistycznych na nasz kraj.

Partia nasza i cały naród radziecki chlubnie wykonywali ten niezwykle ważny nakaz Lenina. Nasza Ojczyzna socjalistyczna posiada obecnie wszechstronnie rozwinięty ciężki przemysł, potężną bazę obrony kraju i rozwoju całej gospodarki narodowej. W ciągu 28 lat, jakie upłynęły od XIV Zjazdu Partii, produkcja przemysłowa ZSRR wzrosła 29 krotnie. Produkcja stała przy tym wzrosła 21 razy, węgiel — 19 razy, produkcja energii elektrycznej zwiększyła się 45 razy. W leszczę szybszym tempie wzrosła produkcja przemysłu budowy maszyn i przemysłu chemicznego.

Obecnie dysponujemy jeszcze znacznie potężniejszym źródłem energii aniżeli elektryczność. Uczeń radziecki pracując z powodzeniem nad wykorzystaniem kosmosalnych możliwości zastoso-

wania energii atomowej do celów budownictwa komunistycznego, dla dobra ludzkości, a nie dla ujarznienia i zagłady narodów, nie da zniszczenia cywilizacji technicznej. Bezsporna potęga techniczna i ekonomiczna Związku Radzieckiego, jego osiągnięcia w dziedzinie nauki i techniki działają otwierająco na niektórych zjawiskach heraldów tzw. „wypraw krzyżowych” przeciwko Związkowi Radzieckiemu i krajom demokracji ludowej.

XIX Zjazd Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego podsumował imponujący bilans walki i zwycięstw narodu radzieckiego i nakreślił program dalszego marszu naszego kraju naprzód. Pomysłowa realizacja polityki partii w zakresie przemysłowania kraju przysługowała warunki niezbędne dla zdecydowanego pchnięcia naprzód rolnictwa radzieckiego i rozszerzenia produkcji przemysłu lekkiego i spożywczego. Obecnie, gdy została stworzona i rozwija się w dalszym ciągu potężna baza przemysłu ciężkiego, gdy usunięto zniszczenia w przemyśle ciężkim, spowodowane przez najazd faszyzmu niemieckiego, obecnie po raz pierwszy w okresie władzy radzieckiej powstała obiektywna możliwość forsownego rozwoju przemysłu lekkiego, produkcji artykułów powszechnego użytku. W uchwalech V sesji Rady Najwyższej ZSRR, w historcyznych uchwałach wrześniowego plenum KC KPZR, w późniejszych postanowieniach partii i rządu znalazł wyraz gigantyczny, wszechstronny, bojowy program dalszego rozwoju rol-

nictwa socjalistycznego i zwiększenia dobrobytu ludzi pracy. Partia Komunistyczna i Rząd Radziecki podjęli walkę o zdecydowane pchnięcie naprzód rolnictwa, o przyspieszony rozwój przemysłu lekkiego i spożywczego, ażeby w ciągu najbliższych dwóch — trzech lat zaspokoić w pełni rosnące zapotrzebowanie ludności naszego kraju na artykuły żywnościowe i towary powszechnego użytku.

Praktyczne rozwiązywanie tych zadań jest w chwili obecnej niezmierznie ważną częścią składową programu budownictwa komunistycznego. Nasze sukcesy w budownictwie komunistycznym mają znaczenie nie tylko wewnętrzne, lecz i wielkie znaczenie międzynarodowe.

Niedawno w amerykańskiej prasie burżuazyjnej pojawiły się oznaki zaniepokojenia z powodu programu Związku Radzieckiego, przewidującego zwiększenie produkcji towarów konsumpcyjnych, wypowiedziano opinie, że kraje zachodnio-europejskie powinny współzawodniczyć ze Związkiem Radzieckim, jak wyraża się pismo amerykańskie „Journal of Commerce”, „w tym wysiłku o podniesienie stopy życiowej”. Czy można zapytać: „co z tym złego, jeżeli zamiast wysiłku zbrojeni, który odbywa się w krajach kapitalistycznych, rozpocznie się pokojowa rywalizacja ekonomiczna o podniesienie stopy życiowej? Czy narody będą oponowały przeciwko takiemu „wysięgowi” o podniesienie stopy życiowej?”

Zasopismo amerykańskie „Reporter”, rozpatrując perspektywy pokojowego rozwoju w ciągu najbliższych dwudziestu lat i porównując wysokie tempo rozwoju gospodarki narodowej w ZSRR z zastojem ekonomicznym i gnianiem w krajach kapitalistycznych, widzi „groźbę” ze strony Związku Radzieckiego nie w tym, by Związek Radziecki miał na kogoś napad, lecz w tym, że „Rosja mogłaby wykorzystać część zwiększonej produkcji do wytwarzania towarów konsumpcyjnych w celu naruszenia równowagi Europy zachodniej już wskutek samej tylko atrakcyjności swego przykładu”.

Ideologzy imperializmu rozumieją, że każdy nasz nowy sukces w dziele budowy komunizmu, w podnoszeniu stopy życiowej mas pracujących wywierają ogromny wpływ na umysł i serca narodów krajów kapitalistycznych i kolonialnych. Najwyższą zasadę dyktatury proletariatu widział Lenin w trwałym, niewzruszonym sojuszu klasy robotniczej i chłopstwa. Zadał on wszechstronne poparcie tego sojuszu, aby klasa robotnicza mogła utrzymać swą kierowniczą rolę i władzę państwową. Leninowska idea sojuszu klasy robotniczej z chłopstwem pracującym stanowi jedną z najważniejszych podstaw leninowskiej teorii rewolucji proletariackiej.

Partia uważa za swój naczelny obowiązek nieustannie umacnianie sojuszu klasy robotniczej i chłopstwa — podstawy potęgi naszej ojczyzny. Stale wcielanie w życie wielkiej leninowskiej zasady trwałego sojuszu klasy robotniczej z chłopstwem pracującym ma niezwykle doniosłe znaczenie dla budowy komunizmu. Pomysłowe rozwiązanie gigantycznych zadań wysuniętych przez wrześniowe plenum Komitetu Centralnego partii przyczyni się do dalszego umocnienia sojuszu klasy robotniczej i chłopstwa kolchozowego.

Szereg konkretnych kroków, podjętych w ostatnim okresie przez partię i rząd, zwiększa zainteresowanie gospodarce kolchozowej w rozwoju takich działań rolnictwa, jak hodowla oraz uprawa wa-

żniw i ziemniaków. Partia i rząd opierają się przy tym na zasadniczych wskazaniach Lenina. Jako jedną z podstawowych zasad gospodarowania socjalistycznego Lenin wysunął zasadę zainteresowania materialnego. Lenin uczył, że wie dziesiątków milionów ludzi można będzie poprowadzić do komunizmu jedynie pod warunkiem, że entuzjazm mas ludowych zrodzony przez Wielką Rewolucję będzie się łączył z zasadą osobistego zainteresowania, z osobistym interesem i kalkulacją gospodarczą.

Lenin podkreślał, że szczególnie silną jest potrzeba łączyć osobiste interesy z interesami całego społeczeństwa, państwa i podporządkować osobiste interesy interesom ogólnonarodowym ogólnopartijnym. Tym właśnie nakazem Lenina kieruje się nasza partia i rząd radziecki budując społeczeństwo komunistyczne.

Lenin stworzył ideologię równoprawienia i przyjaźni na rodach, na podstawie której rozwinęło się i umocniło wielonarodowe państwo radzieckie.

Prywatna własność kapitalistyczna, kapitalistyczne stosunki produkcji dzielą narody i ludy oraz stwarzają między nimi stosunki antagonizmu, ucisku i nierówności. Własność socjalistyczna i powstające na jej fundamencie socjalistyczne stosunki produkcji jednoką, zaspalają ludy i narody na zasadach braterskiej przyjaźni, współpracy i pomocy wzajemnej.

Wielka ideologia równoprawienia i przyjaźni narodów, realizowana w Związku Radzieckim, otwiera nowe perspektywy epokowego rozwoju ludzkości, wywiera potężny nieodpart wpływ na świadomości narodów całego świata.

Partia komunistyczna zespala wszystkie narody naszej ojczyzny w jednolitej braterskiej rodzinie — wielkim Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich. Przyjaźń narodów ZSRR jest jedną z najważniejszych podstaw naszego potężnego wielonarodowego państwa socjalistycznego. Narody naszego kraju złączone w braterski sojusz, przezwyciężyły wielowiekowe zacofanie gospodarcze i kulturalne, osiągnęły niespolkany dotychczas rozwój gospodarki narodowej i rozkwit kultury — narodowej w formie i socjalistycznej w treści. Jest to rezultat leninowskiej polityki narodowościowej, iaka nasza partia konsekwentnie prowadzi.

Nie ustawał w pracach nad umocnieniem niewzruszonej przyjaźni narodów Związku Radzieckiego współobywateli i kontynuator dzieła Lenina — Stalin: umocnienie przyjaźni narodów stanowi przedmiot stałej troski Komitetu Centralnego Partii.

Wszystkie narody naszego kraju obchodzą w tych dniach doniosłe wydarzenia historyczne — 300 rocznicę zjednoczenia Ukrainy z Rosją. W ścisłej przyjaźni, wspólnie ze wszystkimi narodami naszego kraju budują narody rosyjski i ukraiński wspaniałe gmachy komunizmu. Przyjaźń narodów rośnie i krzepnie. Nasza partia realizująca nieugięty leninowskią politykę narodowościową, swą wieloletnią niepodległą walką podważała ani osłabiła więzów wielkiej niewzruszonej przyjaźni narodów Związku Radzieckiego.

Lenin przewidywał, jak w procesie stopniowego przechodzenia do wyższej fazy komunizmu pogłębiać się będzie komunizm przyjaźni i chłopstwa kolchozowego.

Szereg konkretnych kroków, podjętych w ostatnim okresie przez partię i rząd, zwiększa zainteresowanie gospodarce kolchozowej w rozwoju takich działań rolnictwa, jak hodowla oraz uprawa wa-

żniw i ziemniaków. Partia i rząd opierają się przy tym na zasadniczych wskazaniach Lenina. Jako jedną z podstawowych zasad gospodarowania socjalistycznego Lenin wysunął zasadę zainteresowania materialnego. Lenin uczył, że wie dziesiątków milionów ludzi można będzie poprowadzić do komunizmu jedynie pod warunkiem, że entuzjazm mas ludowych zrodzony przez Wielką Rewolucję będzie się łączył z zasadą osobistego zainteresowania, z osobistym interesem i kalkulacją gospodarczą.

Lenin podkreślał, że szczególnie silną jest potrzeba łączyć osobiste interesy z interesami całego społeczeństwa, państwa i podporządkować osobiste interesy interesom ogólnonarodowym ogólnopartijnym. Tym właśnie nakazem Lenina kieruje się nasza partia i rząd radziecki budując społeczeństwo komunistyczne.

Lenin stworzył ideologię równoprawienia i przyjaźni na rodach, na podstawie której rozwinęło się i umocniło wielonarodowe państwo radzieckie.

Prywatna własność kapitalistyczna, kapitalistyczne stosunki produkcji dzielą narody i ludy oraz stwarzają między nimi stosunki antagonizmu, ucisku i nierówności. Własność socjalistyczna i powstające na jej fundamencie socjalistyczne stosunki produkcji jednoką, zaspalają ludy i narody na zasadach braterskiej przyjaźni, współpracy i pomocy wzajemnej.

Wielka ideologia równoprawienia i przyjaźni narodów, realizowana w Związku Radzieckim, otwiera nowe perspektywy epokowego rozwoju ludzkości, wywiera potężny nieodpart wpływ na świadomości narodów całego świata.

Partia komunistyczna zespala wszystkie narody naszej ojczyzny w jednolitej braterskiej rodzinie — wielkim Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich. Przyjaźń narodów ZSRR jest jedną z najważniejszych podstaw naszego potężnego wielonarodowego państwa socjalistycznego. Narody naszego kraju złączone w braterski sojusz, przezwyciężyły wielowiekowe zacofanie gospodarcze i kulturalne, osiągnęły niespolkany dotychczas rozwój gospodarki narodowej i rozkwit kultury — narodowej w formie i socjalistycznej w treści. Jest to rezultat leninowskiej polityki narodowościowej, iaka nasza partia konsekwentnie prowadzi.

Nie ustawał w pracach nad umocnieniem niewzruszonej przyjaźni narodów Związku Radzieckiego współobywateli i kontynuator dzieła Lenina — Stalin: umocnienie przyjaźni narodów stanowi przedmiot stałej troski Komitetu Centralnego Partii.

Wszystkie narody naszego kraju obchodzą w tych dniach doniosłe wydarzenia historyczne — 300 rocznicę zjednoczenia Ukrainy z Rosją. W ścisłej przyjaźni, wspólnie ze wszystkimi narodami naszego kraju budują narody rosyjski i ukraiński wspaniałe gmachy komunizmu. Przyjaźń narodów rośnie i krzepnie. Nasza partia realizująca nieugięty leninowskią politykę narodowościową, swą wieloletnią niepodległą walką podważała ani osłabiła więzów wielkiej niewzruszonej przyjaźni narodów Związku Radzieckiego.

Lenin przewidywał, jak w procesie stopniowego przechodzenia do wyższej fazy komunizmu pogłębiać się będzie komunizm przyjaźni i chłopstwa kolchozowego.

Szereg konkretnych kroków, podjętych w ostatnim okresie przez partię i rząd, zwiększa zainteresowanie gospodarce kolchozowej w rozwoju takich działań rolnictwa, jak hodowla oraz uprawa wa-

żniw i ziemniaków. Partia i rząd opierają się przy tym na zasadniczych wskazaniach Lenina. Jako jedną z podstawowych zasad gospodarowania socjalistycznego Lenin wysunął zasadę zainteresowania materialnego. Lenin uczył, że wie dziesiątków milionów ludzi można będzie poprowadzić do komunizmu jedynie pod warunkiem, że entuzjazm mas ludowych zrodzony przez Wielką Rewolucję będzie się łączył z zasadą osobistego zainteresowania, z osobistym interesem i kalkulacją gospodarczą.

Lenin podkreślał, że szczególnie silną jest potrzeba łączyć osobiste interesy z interesami całego społeczeństwa, państwa i podporządkować osobiste interesy interesom ogólnonarodowym ogólnopartijnym. Tym właśnie nakazem Lenina kieruje się nasza partia i rząd radziecki budując społeczeństwo komunistyczne.

Lenin stworzył ideologię równoprawienia i przyjaźni na rodach, na podstawie której rozwinęło się i umocniło wielonarodowe państwo radzieckie.

Prywatna własność kapitalistyczna, kapitalistyczne stosunki produkcji dzielą narody i ludy oraz stwarzają między nimi stosunki antagonizmu, ucisku i nierówności. Własność socjalistyczna i powstające na jej fundamencie socjalistyczne stosunki produkcji jednoką, zaspalają ludy i narody na zasadach braterskiej przyjaźni, współpracy i pomocy wzajemnej.

Wielka ideologia równoprawienia i przyjaźni narodów, realizowana w Związku Radzieckim, otwiera nowe perspektywy epokowego rozwoju ludzkości, wywiera potężny nieodpart wpływ na świadomości narodów całego świata.

Partia komunistyczna zespala wszystkie narody naszej ojczyzny w jednolitej braterskiej rodzinie — wielkim Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich. Przyjaźń narodów ZSRR jest jedną z najważniejszych podstaw naszego potężnego wielonarodowego państwa socjalistycznego. Narody naszego kraju złączone w braterski sojusz, przezwyciężyły wielowiekowe zacofanie gospodarcze i kulturalne, osiągnęły niespolkany dotychczas rozwój gospodarki narodowej i rozkwit kultury — narodowej w formie i socjalistycznej w treści. Jest to rezultat leninowskiej polityki narodowościowej, iaka nasza partia konsekwentnie prowadzi.

Nie ustawał w pracach nad umocnieniem niewzruszonej przyjaźni narodów Związku Radzieckiego współobywateli i kontynuator dzieła Lenina — Stalin: umocnienie przyjaźni narodów stanowi przedmiot stałej troski Komitetu Centralnego Partii.

Wszystkie narody naszego kraju obchodzą w tych dniach doniosłe wydarzenia historyczne — 300 rocznicę zjednoczenia Ukrainy z Rosją. W ścisłej przyjaźni, wspólnie ze wszystkimi narodami naszego kraju budują narody rosyjski i ukraiński wspaniałe gmachy komunizmu. Przyjaźń narodów rośnie i krzepnie. Nasza partia realizująca nieugięty leninowskią politykę narodowościową, swą wieloletnią niepodległą walką podważała ani osłabiła więzów wielkiej niewzruszonej przyjaźni narodów Związku Radzieckiego.

Lenin przewidywał, jak w procesie stopniowego przechodzenia do wyższej fazy komunizmu pogłębiać się będzie komunizm przyjaźni i chłopstwa kolchozowego.

Szereg konkretnych kroków, podjętych w ostatnim okresie przez partię i rząd, zwiększa zainteresowanie gospodarce kolchozowej w rozwoju takich działań rolnictwa, jak hodowla oraz uprawa wa-

żniw i ziemniaków. Partia i rząd opierają się przy tym na zasadniczych wskazaniach Lenina. Jako jedną z podstawowych zasad gospodarowania socjalistycznego Lenin wysunął zasadę zainteresowania materialnego. Lenin uczył, że wie dziesiątków milionów ludzi można będzie poprowadzić do komunizmu jedynie pod warunkiem, że entuzjazm mas ludowych zrodzony przez Wielką Rewolucję będzie się łączył z zasadą osobistego zainteresowania, z osobistym interesem i kalkulacją gospodarczą.

Lenin podkreślał, że szczególnie silną jest potrzeba łączyć osobiste interesy z interesami całego społeczeństwa, państwa i podporządkować osobiste interesy interesom ogólnonarodowym ogólnopartijnym. Tym właśnie nakazem Lenina kieruje się nasza partia i rząd radziecki budując społeczeństwo komunistyczne.

Lenin stworzył ideologię równoprawienia i przyjaźni na rodach, na podstawie której rozwinęło się i umocniło wielonarodowe państwo radzieckie.

Prywatna własność kapitalistyczna, kapitalistyczne stosunki produkcji dzielą narody i ludy oraz stwarzają między nimi stosunki antagonizmu, ucisku i nierówności. Własność socjalistyczna i powstające na jej fundamencie socjalistyczne stosunki produkcji jednoką, zaspalają ludy i narody na zasadach braterskiej przyjaźni, współpracy i pomocy wzajemnej.

Przemówienie tow. W. Morozowa na uroczystości otwarcia Muzeum Lenina w Krakowie

(Dokończenie ze str. 2)

Po raz pierwszy w dziejach historii stworzone zostało radzieckie państwo socjalistyczne — państwo robotników i chłopów. Powstał pierwszy nowo ustrój państwowy. Została zniesiona prywatna własność środków produkcji. Została zbudowana socjalistyczna gospodarka narodowa. Powstał nowy ustrój społeczny.

Postwały nowe, potężne siły wyzwolenie przez Październik. Rozwiązany został problem narodowościowy: narody wchodzące w skład Imperium Rosyjskiego otrzymały prawo do samostanowienia, do oderwania się. Zamiast więzienia narodów powstał Związek Socjalistycznych Republik — dobrowolny związek narodów, wielonarodowe państwo socjalistyczne, państwo robotników i chłopów.

Zwycięstwo Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji oznaczało triumf leninowskiej teorii rewolucji socjalistycznej. Stworzenie Związku Radzieckiego oznaczało zwycięstwo leninowsko-stalinowskiej polityki KPZR.

Sprawdzianem potęgi Radzieckiego Państwa i ustroju społecznego była wielka wojna narodowa. Naród radziecki pod kierownictwem swojej partii komunistycznej nie tylko obronił wolność, honor i niezależność swojej Ojczyzny, lecz uwolnił wszystkie narody, które znalazły się pod faszyzmem, uciskiem, obronił cywilizację światową.

Sprawdziły się wskazania W. I. Lenina, że jeżeli w wyniku pierwszej wojny światowej wypadł z orbity państw kapitalistycznych tak potężny kraj jak Rosja, to w wyniku nowej wojny ze świata kapitalistycznego odpadnie szereg nowych krajów.

Odeszły ze świata kapitalistycznego: Chiny, Polska, Czechosłowacja, Węgry, Rumunia, Bułgaria, Albania, północna Korea, utworzona została Niemiecka Republika Demokratyczna, powstał potężny obóz pokoju i socjalizmu.

Stało się to możliwe dlatego, że tak jak Komunistyczna

Partia Związku Radzieckiego, tak i wszystkie komunistyczne i robotnicze partie tych krajów wierne były leninizmowi, kierowały się w swojej walce leninizmem, wskazaniami zwyciężonych idei Wielkiego Lenina.

Otwarcie Muzeum W. I. Lenina w Krakowie — jest znaczącym wydarzeniem. Do arsenalu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej przybywa jeszcze jeden oręż propagandy zwycięskiej nauki Lenina.

Towarzysze — nasz wiek, to wiek krachu imperializmu. Nasz wiek — to wiek triumfu wielkich idei leninizmu. Niech żyje leninizm! Niech żyje spójna wielkimi zwycięstwami, osiągnięciami pod wielkim leninowskim sztandarem międzynarodowego proletariatu przyjaźni narodów polskiego i radzieckiego! Niech żyje krzepnąca z dnia na dzień współpraca i przyjaźń narodów obozu demokracji!

Niech twórczo pracuje i promieniuje wielkimi ideami Lenina otwarte dzisiaj Muzeum w Krakowie!

Sily wodne i silniki poruszane wiatrem w ogóle, i w zastoso-

waniu do rolnictwa”. (Dziela, t. 27, str. 288—289).

W artykule „Najważniejsze zadania naszych dni” (1918 r.) Lenin pisał:

„Posiadamy materiał zarówno w postaci bogactw naturalnych jak i w zasobach siły ludzkiej, jako też we wspaniałym rozmachu, jaki nadała wielka rewolucja siłę twórczą ludu — by stworzyć rzeczywiście potężną i bogatą Rosję”. (Dziela, tom 27, str. 134—135).

Partia Związku Radzieckiego, tak i wszystkie komunistyczne i robotnicze partie tych krajów wierne były leninizmowi, kierowały się w swojej walce leninizmem, wskazaniami zwyciężonych idei Wielkiego Lenina.

Otwarcie Muzeum W. I. Lenina w Krakowie — jest znaczącym wydarzeniem. Do arsenalu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej przybywa jeszcze jeden oręż propagandy zwycięskiej nauki Lenina.

Towarzysze — nasz wiek, to wiek krachu imperializmu. Nasz wiek — to wiek triumfu wielkich idei leninizmu. Niech żyje leninizm! Niech żyje spójna wielkimi zwycięstwami, osiągnięciami pod wielkim leninowskim sztandarem międzynarodowego proletariatu przyjaźni narodów polskiego i radzieckiego! Niech żyje krzepnąca z dnia na dzień współpraca i przyjaźń narodów obozu demokracji!

Niech twórczo pracuje i promieniuje wielkimi ideami Lenina otwarte dzisiaj Muzeum w Krakowie!

Sily wodne i silniki poruszane wiatrem w ogóle, i w zastoso-

waniu do rolnictwa”. (Dziela, t. 27, str. 288—289).

W artykule „Najważniejsze zadania naszych dni” (1918 r.) Lenin pisał:

„Posiadamy materiał zarówno w postaci bogactw naturalnych jak i w zasobach siły ludzkiej, jako też we wspaniałym rozmachu, jaki nadała wielka rewolucja siłę twórczą ludu — by stworzyć rzeczywiście potężną i bogatą Rosję”. (Dziela, tom 27, str. 134—135).

Partia Związku Radzieckiego, tak i wszystkie komunistyczne i robotnicze partie tych krajów wierne były leninizmowi, kierowały się w swojej walce leninizmem, wskazaniami zwyciężonych idei Wielkiego Lenina.</

Dzięki inicjatywie Franciszka Klaji

W naszym kraju buduje się wiele mieszkań dla ludzi pracy. Ołkuską Fabrykę Naczyn Emaliowanych ma w tym swój udział. Wyposażamy te mieszkania w wanny kąpielowe. Ale dotychczas robiliśmy ich za mało.

Trzeba stwierdzić, że nasz kolektyw fabryczny czynił wysiłki, aby zwiększyć produkcję wanień kąpielowych, wyniki były jednak niezadowalające.

Dopomógł nam w wykonaniu tego zadania dopiero inicjatywa tow. Franciszka Klaji z Krakowskich Zakładów Wytwórczych Materiałów Elektrotechnicznych. Inicjatywa ta spotkała się z żywym zainteresowaniem robotników z oddziału wanień i konwi młeczarskich. Do komitetu partyjnego zgłosili się towarzysze Aleksander Wołosz, Roman Oliwa, Józef Kaszuba i inni, proponując aby bliżej zapoznać się z inicjatywą Klaję i wprowadzić ją w naszych zakładach.

Skrócenie cyklu produkcyjnego

Na fali ogólnego zainteresowania i ożywienia, w wyniku dyskusji na różnych naradach doszliśmy do wniosku, że najważniejszą sprawą w naszych zakładach jest usprawnienie organizacji pracy, w szczególności transportu międzyoperacyjnego. Szereg wniosków złożyli na ten temat robotnicy: Jan Karon, Bolesław Tomasz, Józef Mendrek i inni.

Trzeba samokrytycznie stwierdzić, że dotychczas przyglądaliśmy się obojętnie takim dziwołom, że np. przednia część wanny po pierwszej operacji wędrowała na drugi koniec zakładu, aby z kolei wrócić do swego punktu wyjścia dla dokonania następnej operacji. I dlatego największym osiągnięciem, jakie uzyskaliśmy dzięki zastosowaniu inicjatywy Klaję, jest zlikwidowanie „wędrowek” części wanień w toku procesu produkcyjnego. I tak np. skróciła się o całą wannę — skróciliśmy drogę transportu międzyoperacyjnego z 750 m na 290 m, a transportu części przedniej wanny z 531 m na 90 m.

Osiągnęliśmy to dzięki odpowiedniemu przedstawieniu naszymu, co pozwoliło na zsynchronizowanie operacji zgodnie z wymogami cyklu produkcyjnego.

Marian Gajewski

Dyrektor Ołkuskiej Fabryki Naczyn Emaliowanych

Stanisław Wórk

sekretarz KZ PZPR

Przedstawienie maszyn odbywało się w atmosferze wysokiej aktywności przy czynnym współudziale robotników, dzięki czemu utrzymywano w tym okresie ciągłość produkcji.

Podkreślić należy wkład jaki do przeprowadzonych zmian wnieśli inżynierowie i technicy, którzy współdziałając z załogą wprowadzili szereg usprawnień natury technicznej.

Wspomnieć trzeba w pierwszym rzędzie o usprawnieniach zaprojektowanych przez głównego inżyniera tow. Franciszka Klaję, takich jak: oginięcie korpusu wanny, tłoczenie otworu spustowego i inne. Szereg usprawnień mają na swym koncie również inż. Mieczysław Pietrzyk, technik tow. Ignacy Feliksik, mistrz Stefan Śwędziński i inni.

Niektóre usprawnienia, jak np. mistrza Józefa Kaszubę i grupy spawaczy, polegające na wyeliminowaniu jednej operacji spawalniczej przy produkcji wanień skróciło cykl produkcyjny jednej wanny o 25 minut.

Usprawnienie procesu oginięcia korpusu wanny skróciło czas tej operacji o jedną trzecią. Wydatne skrócenie cyklu produkcyjnego uzyskano również dzięki zastosowaniu innych usprawnień.

Trudno tu wymienić wszystkie wnioski zgłoszone i wprowadzone w naszym zakładzie dzięki podjęciu inicjatywy Klaję.

Niechaj jednak o tym świadczą codzienne kroniki prowadzone w naszym zakładzie, rejestrujące wszystkie inicjatywy i poczynania w tym kierunku. Kronika ta w ciągu trzech tygodni zawiera już 21 pozycji usprawnień technicznych i organizacyjnych. Inicjatywa Klaję budziła aktywność załogi, wyrażoną czego byli ożywienie dyskusji na naradach, krytyczne ustosunkowanie się do przejawów braków, wzmożona wzajemna kontrola robotników nad jakością produkcji. Bardziej związali się z robotnikami inżynierowie i technicy.

— Myślimy teraz o usprawnieniu produkcji — stwierdził na naradzie tow. Roman Oliwa —

wspólnie, robotnicy razem z inżynierami i technikami.

O 40 proc. wzrostu wydajności

Dotychczasowe osiągnięcia przewyższały nasze przypuszczenia i obliczenia. Największe rejestrujemy we wzroście wydajności pracy. Dzięki skróceniu transportu międzyoperacyjnego i wprowadzeniu szeregu usprawnień technicznych wydajność pracy przy produkcji wanień wzrosła o 40 procent. Oznacza to, że możemy zwiększyć produkcję wanień o kilkaset sztuk miesięcznie.

Calkowicie bez braków

Nie koniec na tym. Bardziej racjonalnie wykorzystujemy blachę do produkcji wanień. Zmniejszyliśmy odpady blachy z 20 procent do 10 — 12, przy czym i te odpady wykorzystujemy do dalszej produkcji. Zmniejszyliśmy również zużycie drutu do spawania, co daje oszczędność około 300 kg drutu miesięcznie. Osiągnęliśmy jednocześnie całkowicie bezbrakową produkcję.

O znaczeniu zastosowania inicjatywy tow. Klaję w naszych zakładach mówią nam nie tylko wskaźniki techniczno-ekonomiczne, ale również osiągniętych w oparciu o podniesienie wydajności pracy wydatny wzrost zarobków robotników. Wzrost ten kształtuje się różnie, w zależności od stopnia kwalifikacji poszczególnych robotników i waha się w granicach od 50 do ponad 300 zł miesięcznie.

Nie porzucamy na dotychczasowych osiągnięciach. Zauważamy, że powołanie inicjatywy tow. Klaję w oddziale konwi młeczarskich, a w następnej kolejności w działach produkujących naczynia emaliowane i emaliowane banki i inne.

Nasze dotychczasowe doświadczenie przekonuje nas, że wielkie możliwości uruchomienia rezerwy produkcyjnych tkwią w upowszechnieniu inicjatywy tow. Klaję. Inicjatywa ta zwiększa w naszym zakładzie gotowych zwolenników. To jest niezawodna rekomenda, że z jeszcze wydatniejszymi rezultatami mobilizować będziemy załogę do wykonania zadań nakreślonych w tezach przedkładanych.

Górnicy Turowa realizują zobowiązania

WROCLAW (kor. wt.). — Realizując zobowiązania przedzjazdowe górnicy kopalni węgla brunatnego w Turowie pracują rytmicznie dając obecnie krajowi wiele ton węgla ponad plan. Zadania swe w listopadzie ub. r. górnicy z Turowa wykonali w 103 proc. W grudniu w 104,14 proc., a w miesiącu bieżącym mimo zwiększonych zadań, zrealizowali o 10 proc. plan za pierwsze dwie dekady w 103 proc.

Znacznie zwiększona została wydajność czepaka Nr 12. Przy obsłudze tego czepaka pracują brygady Brzechalskiego i Gadowskiego.

Pomyślnie przebiega również realizacja zobowiązań podjętych przez administrację kopalni, a mających na celu poprawę nieodpowiednich dotychczas warunków bytowych załogi. W ostatnim czasie w przeszło 400 mieszkaniach górniczych przeprowadzono remonty. W osiedlu Zatonie zamieszkałym przez górników trwa budowa kina i nowoczesnie wyposażonej gospody. Kopalniany OZR uruchomił w najbliższych dniach wielobranżowy sklep w osiedlu Trzaskana i nowy szwelski punkt usługowy w Domu Młodzie Górnika.

Kontraktacja buraków cukrowych

OPOLE (kor. wt.). Na Opolszczyźnie dobrze na ogół przebiega kontraktacja buraków cukrowych. Chętnie kontraktują buraki cukrowe zarówno chłopcy gospodarujący indywidualnie jak i spółdzielnie produkcyjne. Dlatego też cukrownia Otmuchów w pow. grodzickim i cukrownia w Baborowie mogły już zameldować o wykonaniu planu kontraktacji buraków cukrowych na rok bieżący. J. D.

Spółdzielcze zakłady kłodzkie mogą zwiększyć produkcję

BIAŁYSTOK (kor. wt.). W woj. białostockim Związek Branżowy Spółdzielni Wytwórczych zorganizował dotychczas dwie spółdzielnie kłodziskokowalskie. Jedną w Jasionówce pow. białostocki, drugą w Miłkowie pow. hajnowski.

Spółdzielnie te m. in. wyprodukowały już 20 wozów dla okręgowej składnicy Centrali Z. opatrzenia Rolnictwa w Łodzi. Wozy te stoją gotowe od paru tygodni a CZRoL nie odpowiada na przynaglenia Związku Branżowego Spółdzielni Wytwórczych i nie odbiera ich.

Białostockie spółdzielnie kłodziskokowalskie napotykają w swej pracy na poważne trudności: brak żelaza obrębowego. Przyczyną jest ostatnio brak żelaza nie nadawało się do użytku i spółdzielnie musiały z niego zrezygnować.

Spółdzielnie mają również trudności w otrzymywaniu debity jestoni i brzozy niezbędnych im do produkcji wozów.

W. A.

Z punktu widzenia mieszkańca Warszawy

Co robi obywatel X, zamieszkujący nowe osiedle na Mokotowie, jeżeli mu się stłucze szklanka?

Wstawiła nową. Łatwo powiedzieć, ale wstać szybko trudniej. Trzeba bowiem kolejno: a) dowiedzieć się o adres spółdzielni szklarskiej (spółdzielnia znajduje się najczęściej w dużej odległości od osiedla), b) wyjechać z osiedla na zawias, c) zanieść szklankę do spółdzielni (w tramwaju syki niezadowolona i inne wiadome trudności).

W spółdzielni znowu albo przyjmą szklankę do naprawy, albo nie (brak materiału na bal i pręty, rezydent). W najlepszym wypadku następuje do koleki czekanie, wożenie, wstać wnieść itd.

Nie inaczej rzecz ma się z naprawą zamka, podłogi, urządzenia łazienki czy instalacji elektrycznej.

Byli tacy optymiści, którzy wierzyli, że przy nowobudowanych osiedlach budowane będą m. innymi warsztaty naprawcze. Z zagadnieniem uruchomienia, zorganizowania warsztatów zajmą się tzw. Miejskie Zarządy Budynków Mieszkalnych, czyli po prostu aparat administracyjny osiedli, czy bloków.

Tymczasem MZBM-y, powołane w roku 1952 dla opieki nad budynkami mieszkalnymi nie tylko nie są w stanie pomóc lokatorom w ich codziennych kłopotach, ale w wielu wypadkach nie mają możliwości dokonywania drobnych remontów, konserwacji, napraw i zabezpieczenia cennego majątku, jakim jest nowe, socjalistyczne budownictwo.

O poezji i prozie

Problem przez nas poruszony jest niezmiernie wagi i nie umniejsza bynajmniej do robku naszego budownictwa, od którego otrzymujemy często piękne, nowoczesne domy i osiedla. I słusznie mówią słowa poety, że:

„kiedy ilość rusztowań w sercu pięknieje uroda miasta...”

Zwiecie składa się jednak nie tylko z poezji i wprawdzie nie nasze cięgie są widokiem trawników i zieleńców, przeciwnie najgłębiej domów — ale przez życia codziennego każdemu przypomina się o smutku, miejscu na trzaski i szamba — o których poeci nie piszą, ale o których projektodawcy i wykonawcy budownictwa nie słusznie zapominają.

Zapominają — to fakt. Stwierdzić to można — zaglądnijcie na podwórza piśknego

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

PSZKALCZYK

Starego Miasta i niemniej

ciężącego nasze serca MDM-u. Braki nowego budownictwa powodowane są często niską jakością pracy wykonawstwa. Można i należy ważyć o to, by nasze nowe domy były nie tylko piękne, ale także w pełni użytkowe. Trzeba bardziej konsekwentnie i obowiązkowo wprowadzać zasadę bezusterkowego przekazywania domów Ale dotychczas wybudowane izby i budynki mają pewne braki, które często ujawniają się po roku, czy latach. Nadomiramy w Warszawie 18 tys. starych budynków, rozrusza ich, uszkodzonych wskutek wstrząsów wojennych. W do datku i normalnie powstaje po pewnym czasie użytkowania domów konieczność dokonywania większych czy mniejszych napraw.

Kto ma ich dokonywać? Wiadomo — MZBM-y ze swoimi dyrektorami. Centralnym Zarządem MZBM-y to gospodarze osiedli i domów mieszkalnych i słusznie, że pretenzje lokatorów kierują się do właściwego gospodarza.

Niesłusznym byłoby natomiast młodą administrację zostawić bez należytej opieki, nie interesować się jej potrzebami i trudnościami. Taki zaś stan istnieje obecnie w Warszawie. Ażeby konserwować budynki, izby, urządzenia trzeba mieć tu i warsztat. Wystarczy zapytać, w ilu osiedlach warszawskich — a jest ich ponoć dwadzieścia — zbudowano warsztaty naprawcze?

Okazuje się, że w żadnym, a kiedy na Muranowie rozpoczęto wreszcie budowę takowego — zmieniło w trakcie budowy jego przeznaczenie. Gorzej było na Kole. Tam ponoć od razu w planach, na owym białym arkuszu projektowym pośpiesznie wymazano kółko — oznaczające warsztat przyszłego osiedla.

Brak jest na terenie całej Warszawy warsztatów, które mogłyby dokonywać niezbędnych napraw i konserwacji. Dla tych zaś brygad rzemieślniczych (ilość ich w hr. ma być o 50 procent zwiększona), które istnieją w prowizorycznych mieszkaniach — nie stworzono na warunkach pracy, umożliwiających wykonanie ważnych, a także ważnych zadań. Ze stworzono, mimo że sprawy nie dotyczą milionów sztuk i tysięcy ton materiałów budowlanych świadcza m. innymi listy i zażalenia lokatorów budownictwa warszawskiego.

O właściwym adresacie

Pisz lokatorzy dzielnicy Praga:

„My lokatorzy domu przy Pl. Ziemowita nr 22 zwracamy się z u-

prośbą o interwencję w sprawie oszklenia klatki schodowej, która nie została do tej pory oszkleniona. Zwracaliśmy się w tej sprawie kilka razy do administracji domu i do MZBM nr 6, ale bez skutku, a nam zimno, bo węgla w nadmiarze nie mamy i mrozi, kiedy na klatce schodowej pada deszcz i śnieg”.

Listy, jako, że trafiają do referatu skarg i zażaleń mają u przednio tzw. bieg, toteż każdy z nich zaopatrzony jest w odpowiednią kontrolę, wypowiedź administracji. W większości wypadków brzmi ona, jak poniżej:

„W odpowiedzi na podanie lokatorów (od red. mowa o lokatorach z ulicy Ziemowita z dn. 25 XI. Stoleczny Zarząd Bud Mieszkalnych wyznacza m. in., że oszklenie nie mogło być wykonane z powodu braku materiału”.

Albo:

„sprawa izolacji rur wodociagowych w lokalu ob. Teren Krystyny — W odpowiedzi na pismo Stoleczny Zarząd Bud Mieszkalnych komunikuje, że Miejskie Przedsiębiorstwo Instalacyjne dotychczasowych robót nie wykonało z powodu braku materiałów izolacyjnych”.

Albo:

„co się tyczy doprowadzenia światła elektrycznego do mieszkań, Urząd Planu Miasta nie ma sprzeciwu. W związku z tym zlecono instalację, która jednak nie mogła być wykonana do końca 1953 roku z powodu braku materiałów”.

Miałem możność listy — wystarczy kilka cyfr, ilustrujących listy grzechów i niedopatrzeń w stosunku do młodych MZBM-ów.

W roku 1953 — Stoleczny Zarząd BM-ów odpowiedzialny za konserwację i remonty domów mieszkalnych w Warszawie otrzymał:

Zamiast 120 tys. sztuk cegieł mniej niż połowę.

Sody kaustycznej zamiast za planowanych 1350 kg — 150 kg. Skutek: w wielu wypadkach brak możliwości przeczyszczenia przewodów w centralnym ogrzewaniu. Dalszy bieg rzeczy: słabo dopływająca woda przez wciąż zżewające się przewody, a w rezultacie, mimo wysokiej temperatury w kociach — chłód w mieszkaniach.

Planu dostarczonego MZBM-om miał zapotrzebowanych 376 m — 36 metrów. Skutek: utrudnienie w reparaacji rurek, kociów, (peknieła rurek, woda podmywa nowe mury itd.).

Inny punkt widzenia: Punkty widzenia np. przedchodni dzielnic praskiej. Tenże obywatel jeśli będzie odwiedzić krewne, lub znajomego w wymieniojnej dzielnicy, (podległej MZBM nr 7) — w wielu, bo 350 do-

przejmą próbą o interwencji w sprawie oszklenia klatki schodowej, która nie została do tej pory oszkleniona. Zwracaliśmy się w tej sprawie kilka razy do administracji domu i do MZBM nr 6, ale bez skutku, a nam zimno, bo węgla w nadmiarze nie mamy i mrozi, kiedy na klatce schodowej pada deszcz i śnieg”.

Listy, jako, że trafiają do referatu skarg i zażaleń mają u przednio tzw. bieg, toteż każdy z nich zaopatrzony jest w odpowiednią kontrolę, wypowiedź administracji. W większości wypadków brzmi ona, jak poniżej:

„W odpowiedzi na podanie lokatorów (od red. mowa o lokatorach z ulicy Ziemowita z dn. 25 XI. Stoleczny Zarząd Bud Mieszkalnych wyznacza m. in., że oszklenie nie mogło być wykonane z powodu braku materiału”.

Albo:

„sprawa izolacji rur wodociagowych w lokalu ob. Teren Krystyny — W odpowiedzi na pismo Stoleczny Zarząd Bud Mieszkalnych komunikuje, że Miejskie Przedsiębiorstwo Instalacyjne dotychczasowych robót nie wykonało z powodu braku materiałów izolacyjnych”.

Albo:

„co się tyczy doprowadzenia światła elektrycznego do mieszkań, Urząd Planu Miasta nie ma sprzeciwu. W związku z tym zlecono instalację, która jednak nie mogła być wykonana do końca 1953 roku z powodu braku materiałów”.

Miałem możność listy — wystarczy kilka cyfr, ilustrujących listy grzechów i niedopatrzeń w stosunku do młodych MZBM-ów.

W roku 1953 — Stoleczny Zarząd BM-ów odpowiedzialny za konserwację i remonty domów mieszkalnych w Warszawie otrzymał:

Zamiast 120 tys. sztuk cegieł mniej niż połowę.

Sody kaustycznej zamiast za planowanych 1350 kg — 150 kg. Skutek: w wielu wypadkach brak możliwości przeczyszczenia przewodów w centralnym ogrzewaniu. Dalszy bieg rzeczy: słabo dopływająca woda przez wciąż zżewające się przewody, a w rezultacie, mimo wysokiej temperatury w kociach — chłód w mieszkaniach.

Planu dostarczonego MZBM-om miał zapotrzebowanych 376 m — 36 metrów. Skutek: utrudnienie w reparaacji rurek, kociów, (peknieła rurek, woda podmywa nowe mury itd.).

Inny punkt widzenia: Punkty widzenia np. przedchodni dzielnic praskiej. Tenże obywatel jeśli będzie odwiedzić krewne, lub znajomego w wymieniojnej dzielnicy, (podległej MZBM nr 7) — w wielu, bo 350 do-

przejmą próbą o interwencji w sprawie oszklenia klatki schodowej, która nie została do tej pory oszkleniona. Zwracaliśmy się w tej sprawie kilka razy do administracji domu i do MZBM nr 6, ale bez skutku, a nam zimno, bo węgla w nadmiarze nie mamy i mrozi, kiedy na klatce schodowej pada deszcz i śnieg”.

Listy, jako, że trafiają do referatu skarg i zażaleń mają u przednio tzw. bieg, toteż każdy z nich zaopatrzony jest w odpowiednią kontrolę, wypowiedź administracji. W większości wypadków brzmi ona, jak poniżej:

„W odpowiedzi na podanie lokatorów (od red. mowa o lokatorach z ulicy Ziemowita z dn. 25 XI. Stoleczny Zarząd Bud Mieszkalnych wyznacza m. in., że oszklenie nie mogło być wykonane z powodu braku materiału”.

Albo:

„sprawa izolacji rur wodociagowych w lokalu ob. Teren Krystyny — W odpowiedzi na pismo Stoleczny Zarząd Bud Mieszkalnych komunikuje, że Miejskie Przedsiębiorstwo Instalacyjne dotychczasowych robót nie wykonało z powodu braku materiałów izolacyjnych”.

Albo:

„co się tyczy doprowadzenia światła elektrycznego do mieszkań, Urząd Planu Miasta nie ma sprzeciwu. W związku z tym zlecono instalację, która jednak nie mogła być wykonana do końca 1953 roku z powodu braku materiałów”.

mach znajdzie ciemną plamę, miast oświetlonego numeru bramy. Można z łatwością zsumować, ilu ludzi kłnie dziennie administrację miasta za owe zażądki w miejsce obowiązującej i jasnej informacji. Nie wiadomo tylko, czy kłębów mniej, gdyby wiedzieli, że MZBM na zapotrzebowanych 2124 kg materiałów elektro-technicznych otrzymał zero kilogramów.

Nielepiej, aniżeli z materiałami elektrotechnicznymi ma się sprawa z gwoździem, blachą, lakierem (chodziło o wszystkie o 180 kg — iarb i lakierow).

Regularność dostaw jest wybitnie nieregularna. Np. wapno dla dokonania napraw planowanych przez MZBM 4 na rok 1953 — przyszło w grudniu ub. roku.

Mamy na terenie MZBM-2, obejmującym śródmieście i MDM — 40 procent nieruchomości, w których nie oszkłono klatek schodowych (warto obliczyć ilość zmarnowanego węgla, interwencji lokatorów w sprawie niskiej temperatury itd.). W teje dzielnicy, w nowych, pięknych domach brak jest 50 smietników z powodu braku drzewa. Nie można było go m. in. uzyskać na sporządzenie list lokatorów. Posłuchajmy np. skarg lekarzy, którzy udają się na wizytę do wskazanego im przez Ubezpieczalnię — choro-

W odpowiedzi na reklamację zgłaszane przez mieszkańców Warszawy do referatów skarg i zażaleń — znajdujemy najczęściej pocieszającą wiadomość, że można oczekiwać nap

Czytelnicy i korespondenci piszą:

Wola jak za króla Ćwierzka

Przedsiębiorstwo Robót Kolejowych Nr 8 we Wrocławiu posiada do swojej dyspozycji wspaniały park sprzętu budowlanego, wyposażony w najrozsobniejszą maszynę. Nasuwa się pytanie, czy nasze przedsiębiorstwo dotychczas w pełni wykorzystywało maszynę? Odpowiedzieć trzeba — nie.

W roku 1953 wiele maszyn miało dłuższe i krótsze przestoje, inne były niedostatecznie wykorzystane, co naturalnie spowodowało mniejszą wydajność pracy. Analizując źródła przestoju sprzętu — łatwo można odnieść kilka głównych przyczyn. Najpoważniejszą jest trzymanie się przez kierowników poszczególnych budów starego systemu pracy i dziwna ich niechęć do stosowania maszyn, które zastępują pracę wielu robotników.

Rzadko kierownictwo budów opracowuje plan zapotrzebowania sprzętu na cały okres prowadzonych prac. Najczęściej

Wrocław
JOZEF FLIS

Radiofonizacja na wyrost

W roku 1947 radiowóz w Brześciu (pow. Wrocławski, woj. bydgoski) zradiofonizował gromadę Dobra Wola (gmina Smilowice). Chłopi z wielkim zainteresowaniem słuchali nadawanych audycji i byli bardzo wdzięczni państwu za ten dar.

Niestety radość trwała niecałkowicie długo. W roku 1950 radiowóz w Brześciu Kujawskim oddał naszą gromadę od radiowozu, do którego przedtem należeliśmy, nie przylączając jej do żadnego innego.

Powodów specjalnych ku temu nie było. Gdy interwenio-

Dobra Wola
BONIFACJ SZADKOWSKI

Co robić z książkami i radem?

W związku z artykułami, jakie ukazywały się w prasie na temat produkcji mebli, nasuwa mi się kilka uwag.

Asortyment mebli nie jest dostateczny i nie zaspokaja wszystkich potrzeb człowieka pracy oraz nie uwzględnia warunków mieszkaniowych. Wielu z nas posiada mieszkania jednopokojowe i musi wprowadzić jak największą oszczędność miejsca.

Mam np. kilkanaście książek, trochę czasopiśm, broszur itp., do których nie jest mi potrzebna duża szafa biblioteczna, ale jedynie mała wygodna szafka. Przede wszystkim nie chcę, aby przelatywały się książki i sto-

Bydgoszcz
JANINA HANKISZ

„Miejskiej bazie remontowej przydałby się remont“

Dnia 27 grudnia ub. r. pod powyższym tytułem opublikowała korespondencję tow. Stanisława Chojackiego z Łodzi.

Autor pisał, że część taczek zamówionych przez Zakład Ceramiki Ogniotrwałej „Znicz“ w Miejskiej Bazie Remontowej Terenowej Przemysłu Materiałów Budowlanych, została wykonana niedbale.

W odpowiedzi na zamieszczonego notatkę dyrekcja Miejskiej Bazy Remontowej nadesłała następujące wyjaśnienie:

— „Z zamówionych przez zakład „Znicz“ 20 taczek — 7 sztuk zostało wykonanych nie według wzoru i niedbale. Odesłane celem poprawienia jakości przekazane zostały brudziście kierującemu zakładem „C“ Pion techniczny kierujący produkcją nie dopilnował wykonania naprawy w terminie. Zamieszczona notatka zwróciła uwagę dyrekcji na zaistniałe niedociągnięcia. Winni przeoczenia tej sprawy zostali ukarani na nagana. Korespondencja z mobilizowała nas do bardziej wnikliwej kontroli wykonawstwa“.

Lenin o Polsce i polskim ruchu robotniczym

(Dokończenie ze str. 5)

portunistami, jak pisał Lenin, „przeszli na stronę likwidatorów“ (str. 309). Lenin ostro napiętnował to stanowisko, wyrażając zarazem głęboką wiarę w „drugą prąd“ w szeregu SDKPiL — prąd, który jest „za całkowitym zerwaniem z likwidatorami, z federalizmem, z „odgrywaną“ rolą „władzą“ między dwiema walczącymi stronami (bolszewikami i mieńszewikami — przyp. RW); „za szczerym i ścisłym przyleśm z prawdzistami, z partią“ (str. 310).

Ten prąd był silny w kraju, wśród robotników SDKPiL. Jemu dawały wyraz główne krajowe organizacje SDKPiL — warszawska i łódzka, w których opozycja osiągnęła zwycięstwo przede wszystkim dzięki wstawiennictwu polityki Tyszkii. Wyrazi- ciem tego prądu wśród „za- rządowców“ był Feliks Dzierżyński. Znajdujemy w zbiorze dokumentów: pisanie ręką Lenina „porozumienie się Lenina z Józefem“; Lenin notuje: „Trzeba to koniecznie zrobić“ — okrzyk Józefa w odpowiedzi na pyta- nie, czy konieczne jest wykluc- czenie golosowców (likwidato- rów — przyp. RW) z partii. Dzierżyński dopisuje: „Ale jak? Józef“. W tym dokumencie jest cała siła Dzierżyńskiego, jego namięta nienawiść do oportu- nistycznych zdradźców, jego cią- żenie ku służnemu, leninowskiemu, bolszewickiej linii. Ale jest i

Wydawca: Komitet Centralny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Redakcja: Komitet Centralny RSW „Prasa”. Redakcja: Warszawa, Dom Słowa Polskiego, ul. Miedziana 11. Telefon: Centrala 8-34-01, 8-34-02, 8-34-03, 8-34-04, 8-34-05. Redaktor Naczelny 8-17-06. Zastępca Redaktora Naczelnego 8-33-28. Dział korektury 8-34-01. Dział korektury 8-34-02. Dział korektury 8-34-03. Dział korektury 8-34-04. Dział korektury 8-34-05. Dział korektury 8-34-06. Dział korektury 8-34-07. Dział korektury 8-34-08. Dział korektury 8-34-09. Dział korektury 8-34-10. Dział korektury 8-34-11. Dział korektury 8-34-12. Dział korektury 8-34-13. Dział korektury 8-34-14. Dział korektury 8-34-15. Dział korektury 8-34-16. Dział korektury 8-34-17. Dział korektury 8-34-18. Dział korektury 8-34-19. Dział korektury 8-34-20. Dział korektury 8-34-21. Dział korektury 8-34-22. Dział korektury 8-34-23. Dział korektury 8-34-24. Dział korektury 8-34-25. Dział korektury 8-34-26. Dział korektury 8-34-27. Dział korektury 8-34-28. Dział korektury 8-34-29. Dział korektury 8-34-30. Dział korektury 8-34-31. Dział korektury 8-34-32. Dział korektury 8-34-33. Dział korektury 8-34-34. Dział korektury 8-34-35. Dział korektury 8-34-36. Dział korektury 8-34-37. Dział korektury 8-34-38. Dział korektury 8-34-39. Dział korektury 8-34-40. Dział korektury 8-34-41. Dział korektury 8-34-42. Dział korektury 8-34-43. Dział korektury 8-34-44. Dział korektury 8-34-45. Dział korektury 8-34-46. Dział korektury 8-34-47. Dział korektury 8-34-48. Dział korektury 8-34-49. Dział korektury 8-34-50. Dział korektury 8-34-51. Dział korektury 8-34-52. Dział korektury 8-34-53. Dział korektury 8-34-54. Dział korektury 8-34-55. Dział korektury 8-34-56. Dział korektury 8-34-57. Dział korektury 8-34-58. Dział korektury 8-34-59. Dział korektury 8-34-60. Dział korektury 8-34-61. Dział korektury 8-34-62. Dział korektury 8-34-63. Dział korektury 8-34-64. Dział korektury 8-34-65. Dział korektury 8-34-66. Dział korektury 8-34-67. Dział korektury 8-34-68. Dział korektury 8-34-69. Dział korektury 8-34-70. Dział korektury 8-34-71. Dział korektury 8-34-72. Dział korektury 8-34-73. Dział korektury 8-34-74. Dział korektury 8-34-75. Dział korektury 8-34-76. Dział korektury 8-34-77. Dział korektury 8-34-78. Dział korektury 8-34-79. Dział korektury 8-34-80. Dział korektury 8-34-81. Dział korektury 8-34-82. Dział korektury 8-34-83. Dział korektury 8-34-84. Dział korektury 8-34-85. Dział korektury 8-34-86. Dział korektury 8-34-87. Dział korektury 8-34-88. Dział korektury 8-34-89. Dział korektury 8-34-90. Dział korektury 8-34-91. Dział korektury 8-34-92. Dział korektury 8-34-93. Dział korektury 8-34-94. Dział korektury 8-34-95. Dział korektury 8-34-96. Dział korektury 8-34-97. Dział korektury 8-34-98. Dział korektury 8-34-99. Dział korektury 8-34-100. Dział korektury 8-34-101. Dział korektury 8-34-102. Dział korektury 8-34-103. Dział korektury 8-34-104. Dział korektury 8-34-105. Dział korektury 8-34-106. Dział korektury 8-34-107. Dział korektury 8-34-108. Dział korektury 8-34-109. Dział korektury 8-34-110. Dział korektury 8-34-111. Dział korektury 8-34-112. Dział korektury 8-34-113. Dział korektury 8-34-114. Dział korektury 8-34-115. Dział korektury 8-34-116. Dział korektury 8-34-117. Dział korektury 8-34-118. Dział korektury 8-34-119. Dział korektury 8-34-120. Dział korektury 8-34-121. Dział korektury 8-34-122. Dział korektury 8-34-123. Dział korektury 8-34-124. Dział korektury 8-34-125. Dział korektury 8-34-126. Dział korektury 8-34-127. Dział korektury 8-34-128. Dział korektury 8-34-129. Dział korektury 8-34-130. Dział korektury 8-34-131. Dział korektury 8-34-132. Dział korektury 8-34-133. Dział korektury 8-34-134. Dział korektury 8-34-135. Dział korektury 8-34-136. Dział korektury 8-34-137. Dział korektury 8-34-138. Dział korektury 8-34-139. Dział korektury 8-34-140. Dział korektury 8-34-141. Dział korektury 8-34-142. Dział korektury 8-34-143. Dział korektury 8-34-144. Dział korektury 8-34-145. Dział korektury 8-34-146. Dział korektury 8-34-147. Dział korektury 8-34-148. Dział korektury 8-34-149. Dział korektury 8-34-150. Dział korektury 8-34-151. Dział korektury 8-34-152. Dział korektury 8-34-153. Dział korektury 8-34-154. Dział korektury 8-34-155. Dział korektury 8-34-156. Dział korektury 8-34-157. Dział korektury 8-34-158. Dział korektury 8-34-159. Dział korektury 8-34-160. Dział korektury 8-34-161. Dział korektury 8-34-162. Dział korektury 8-34-163. Dział korektury 8-34-164. Dział korektury 8-34-165. Dział korektury 8-34-166. Dział korektury 8-34-167. Dział korektury 8-34-168. Dział korektury 8-34-169. Dział korektury 8-34-170. Dział korektury 8-34-171. Dział korektury 8-34-172. Dział korektury 8-34-173. Dział korektury 8-34-174. Dział korektury 8-34-175. Dział korektury 8-34-176. Dział korektury 8-34-177. Dział korektury 8-34-178. Dział korektury 8-34-179. Dział korektury 8-34-180. Dział korektury 8-34-181. Dział korektury 8-34-182. Dział korektury 8-34-183. Dział korektury 8-34-184. Dział korektury 8-34-185. Dział korektury 8-34-186. Dział korektury 8-34-187. Dział korektury 8-34-188. Dział korektury 8-34-189. Dział korektury 8-34-190. Dział korektury 8-34-191. Dział korektury 8-34-192. Dział korektury 8-34-193. Dział korektury 8-34-194. Dział korektury 8-34-195. Dział korektury 8-34-196. Dział korektury 8-34-197. Dział korektury 8-34-198. Dział korektury 8-34-199. Dział korektury 8-34-200. Dział korektury 8-34-201. Dział korektury 8-34-202. Dział korektury 8-34-203. Dział korektury 8-34-204. Dział korektury 8-34-205. Dział korektury 8-34-206. Dział korektury 8-34-207. Dział korektury 8-34-208. Dział korektury 8-34-209. Dział korektury 8-34-210. Dział korektury 8-34-211. Dział korektury 8-34-212. Dział korektury 8-34-213. Dział korektury 8-34-214. Dział korektury 8-34-215. Dział korektury 8-34-216. Dział korektury 8-34-217. Dział korektury 8-34-218. Dział korektury 8-34-219. Dział korektury 8-34-220. Dział korektury 8-34-221. Dział korektury 8-34-222. Dział korektury 8-34-223. Dział korektury 8-34-224. Dział korektury 8-34-225. Dział korektury 8-34-226. Dział korektury 8-34-227. Dział korektury 8-34-228. Dział korektury 8-34-229. Dział korektury 8-34-230. Dział korektury 8-34-231. Dział korektury 8-34-232. Dział korektury 8-34-233. Dział korektury 8-34-234. Dział korektury 8-34-235. Dział korektury 8-34-236. Dział korektury 8-34-237. Dział korektury 8-34-238. Dział korektury 8-34-239. Dział korektury 8-34-240. Dział korektury 8-34-241. Dział korektury 8-34-242. Dział korektury 8-34-243. Dział korektury 8-34-244. Dział korektury 8-34-245. Dział korektury 8-34-246. Dział korektury 8-34-247. Dział korektury 8-34-248. Dział korektury 8-34-249. Dział korektury 8-34-250. Dział korektury 8-34-251. Dział korektury 8-34-252. Dział korektury 8-34-253. Dział korektury 8-34-254. Dział korektury 8-34-255. Dział korektury 8-34-256. Dział korektury 8-34-257. Dział korektury 8-34-258. Dział korektury 8-34-259. Dział korektury 8-34-260. Dział korektury 8-34-261. Dział korektury 8-34-262. Dział korektury 8-34-263. Dział korektury 8-34-264. Dział korektury 8-34-265. Dział korektury 8-34-266. Dział korektury 8-34-267. Dział korektury 8-34-268. Dział korektury 8-34-269. Dział korektury 8-34-270. Dział korektury 8-34-271. Dział korektury 8-34-272. Dział korektury 8-34-273. Dział korektury 8-34-274. Dział korektury 8-34-275. Dział korektury 8-34-276. Dział korektury 8-34-277. Dział korektury 8-34-278. Dział korektury 8-34-279. Dział korektury 8-34-280. Dział korektury 8-34-281. Dział korektury 8-34-282. Dział korektury 8-34-283. Dział korektury 8-34-284. Dział korektury 8-34-285. Dział korektury 8-34-286. Dział korektury 8-34-287. Dział korektury 8-34-288. Dział korektury 8-34-289. Dział korektury 8-34-290. Dział korektury 8-34-291. Dział korektury 8-34-292. Dział korektury 8-34-293. Dział korektury 8-34-294. Dział korektury 8-34-295. Dział korektury 8-34-296. Dział korektury 8-34-297. Dział korektury 8-34-298. Dział korektury 8-34-299. Dział korektury 8-34-300. Dział korektury 8-34-301. Dział korektury 8-34-302. Dział korektury 8-34-303. Dział korektury 8-34-304. Dział korektury 8-34-305. Dział korektury 8-34-306. Dział korektury 8-34-307. Dział korektury 8-34-308. Dział korektury 8-34-309. Dział korektury 8-34-310. Dział korektury 8-34-311. Dział korektury 8-34-312. Dział korektury 8-34-313. Dział korektury 8-34-314. Dział korektury 8-34-315. Dział korektury 8-34-316. Dział korektury 8-34-317. Dział korektury 8-34-318. Dział korektury 8-34-319. Dział korektury 8-34-320. Dział korektury 8-34-321. Dział korektury 8-34-322. Dział korektury 8-34-323. Dział korektury 8-34-324. Dział korektury 8-34-325. Dział korektury 8-34-326. Dział korektury 8-34-327. Dział korektury 8-34-328. Dział korektury 8-34-329. Dział korektury 8-34-330. Dział korektury 8-34-331. Dział korektury 8-34-332. Dział korektury 8-34-333. Dział korektury 8-34-334. Dział korektury 8-34-335. Dział korektury 8-34-336. Dział korektury 8-34-337. Dział korektury 8-34-338. Dział korektury 8-34-339. Dział korektury 8-34-340. Dział korektury 8-34-341. Dział korektury 8-34-342. Dział korektury 8-34-343. Dział korektury 8-34-344. Dział korektury 8-34-345. Dział korektury 8-34-346. Dział korektury 8-34-347. Dział korektury 8-34-348. Dział korektury 8-34-349. Dział korektury 8-34-350. Dział korektury 8-34-351. Dział korektury 8-34-352. Dział korektury 8-34-353. Dział korektury 8-34-354. Dział korektury 8-34-355. Dział korektury 8-34-356. Dział korektury 8-34-357. Dział korektury 8-34-358. Dział korektury 8-34-359. Dział korektury 8-34-360. Dział korektury 8-34-361. Dział korektury 8-34-362. Dział korektury 8-34-363. Dział korektury 8-34-364. Dział korektury 8-34-365. Dział korektury 8-34-366. Dział korektury 8-34-367. Dział korektury 8-34-368. Dział korektury 8-34-369. Dział korektury 8-34-370. Dział korektury 8-34-371. Dział korektury 8-34-372. Dział korektury 8-34-373. Dział korektury 8-34-374. Dział korektury 8-34-375. Dział korektury 8-34-376. Dział korektury 8-34-377. Dział korektury 8-34-378. Dział korektury 8-34-379. Dział korektury 8-34-380. Dział korektury 8-34-381. Dział korektury 8-34-382. Dział korektury 8-34-383. Dział korektury 8-34-384. Dział korektury 8-34-385. Dział korektury 8-34-386. Dział korektury 8-34-387. Dział korektury 8-34-388. Dział korektury 8-34-389. Dział korektury 8-34-390. Dział korektury 8-34-391. Dział korektury 8-34-392. Dział korektury 8-34-393. Dział korektury 8-34-394. Dział korektury 8-34-395. Dział korektury 8-34-396. Dział korektury 8-34-397. Dział korektury 8-34-398. Dział korektury 8-34-399. Dział korektury 8-34-400. Dział korektury 8-34-401. Dział korektury 8-34-402. Dział korektury 8-34-403. Dział korektury 8-34-404. Dział korektury 8-34-405. Dział korektury 8-34-406. Dział korektury 8-34-407. Dział korektury 8-34-408. Dział korektury 8-34-409. Dział korektury 8-34-410. Dział korektury 8-34-411. Dział korektury 8-34-412. Dział korektury 8-34-413. Dział korektury 8-34-414. Dział korektury 8-34-415. Dział korektury 8-34-416. Dział korektury 8-34-417. Dział korektury 8-34-418. Dział korektury 8-34-419. Dział korektury 8-34-420. Dział korektury 8-34-421. Dział korektury 8-34-422. Dział korektury 8-34-423. Dział korektury 8-34-424. Dział korektury 8-34-425. Dział korektury 8-34-426. Dział korektury 8-34-427. Dział korektury 8-34-428. Dział korektury 8-34-429. Dział korektury 8-34-430. Dział korektury 8-34-431. Dział korektury 8-34-432. Dział korektury 8-34-433. Dział korektury 8-34-434. Dział korektury 8-34-435. Dział korektury 8-34-436. Dział korektury 8-34-437. Dział korektury 8-34-438. Dział korektury 8-34-439. Dział korektury 8-34-440. Dział korektury 8-34-441. Dział korektury 8-34-442. Dział korektury 8-34-443. Dział korektury 8-34-444. Dział korektury 8-34-445. Dział korektury 8-34-446. Dział korektury 8-34-447. Dział korektury 8-34-448. Dział korektury 8-34-449. Dział korektury 8-34-450. Dział korektury 8-34-451. Dział korektury 8-34-452. Dział korektury 8-34-453. Dział korektury 8-34-454. Dział korektury 8-34-455. Dział korektury 8-34-456. Dział korektury 8-34-457. Dział korektury 8-34-458. Dział korektury 8-34-459. Dział korektury 8-34-460. Dział korektury 8-34-461. Dział korektury 8-34-462. Dział korektury 8-34-463. Dział korektury 8-34-464. Dział korektury 8-34-465. Dział korektury 8-34-466. Dział korektury 8-34-467. Dział korektury 8-34-468. Dział korektury 8-34-469. Dział korektury 8-34-470. Dział korektury 8-34-471. Dział korektury 8-34-472. Dział korektury 8-34-473. Dział korektury 8-34-474. Dział korektury 8-34-475. Dział korektury 8-34-476. Dział korektury 8-34-477. Dział korektury 8-34-478. Dział korektury 8-34-479. Dział korektury 8-34-480. Dział korektury 8-34-481. Dział korektury 8-34-482. Dział korektury 8-34-483. Dział korektury 8-34-484. Dział korektury 8-34-485. Dział korektury 8-34-486. Dział korektury 8-34-487. Dział korektury 8-34-488. Dział korektury 8-34-489. Dział korektury 8-34-490. Dział korektury 8-34-491. Dział korektury 8-34-492. Dział korektury 8-34-493. Dział korektury 8-34-494. Dział korektury 8-34-495. Dział korektury 8-34-496. Dział korektury 8-34-497. Dział korektury 8-34-498. Dział korektury 8-34-499. Dział korektury 8-34-500. Dział korektury 8-34-501. Dział korektury 8-34-502. Dział korektury 8-34-503. Dział korektury 8-34-504. Dział korektury 8-34-505. Dział korektury 8-34-506. Dział korektury 8-34-507. Dział korektury 8-34-508. Dział korektury 8-34-509. Dział korektury 8-34-510. Dział korektury 8-34-511. Dział korektury 8-34-512. Dział korektury 8-34-513. Dział korektury 8-34-514. Dział korektury 8-34-515. Dział korektury 8-34-516. Dział korektury 8-34-517. Dział korektury 8-34-518. Dział korektury 8-34-519. Dział korektury 8-34-520. Dział korektury 8-34-521. Dział korektury 8-34-522. Dział korektury 8-34-523. Dział korektury 8-34-524. Dział korektury 8-34-525. Dział korektury 8-34-526. Dział korektury 8-34-527. Dział korektury 8-34-528. Dział korektury 8-34-529. Dział korektury 8-34-530. Dział korektury 8-34-531. Dział korektury 8-34-532. Dział korektury 8-34-533. Dział korektury 8-34-534. Dział korektury 8-34-535. Dział korektury 8-34-536. Dział korektury 8-34-537. Dział korektury 8-34-538. Dział korektury 8-34-539. Dział korektury 8-34-540. Dział korektury 8-34-541. Dział korektury 8-34-542. Dział korektury 8-34-543. Dział korektury 8-34-544. Dział korektury 8-34-545. Dział korektury 8-34-546. Dział korektury 8-34-547. Dział korektury 8-34-548. Dział korektury 8-34-549. Dział korektury 8-34-550. Dział korektury 8-34-551. Dział korektury 8-34-552. Dział korektury 8-34-553. Dział korektury 8-34-554. Dział korektury 8-34-555. Dział korektury 8-34-556. Dział korektury 8-34-557. Dział korektury 8-34-558. Dział korektury 8-34-559. Dział korektury 8-34-560. Dział korektury 8-34-561. Dział korektury 8-34-562. Dział korektury 8-34-563. Dział korektury 8-34-564. Dział korektury 8-34-565. Dział korektury 8-34-566. Dział korektury 8-34-567. Dział korektury 8-34-568. Dział korektury 8-34-569. Dział korektury 8-34-570. Dział korektury 8-34-571. Dział korektury 8-34-572. Dział korektury 8-34-573. Dział korektury 8-34-574. Dział korektury 8-34-575. Dział korektury 8-34-576. Dział korektury 8-34-577. Dział korektury 8-34-578. Dział korektury 8-34-579. Dział korektury 8-34-580. Dział korektury 8-34-581. Dział korektury 8-34-582. Dział korektury 8-34-583. Dział korektury 8-34-584. Dział korektury 8-34-585. Dział korektury 8-34-586. Dział korektury 8-34-587. Dział korektury 8-34-588. Dział korektury 8-34-589. Dział korektury 8-34-590. Dział korektury 8-34-591. Dział korektury 8-34-592. Dział korektury 8-34-593. Dział korektury 8-34-594. Dział korektury 8-34-595. Dział korektury 8-34-596. Dział korektury 8-34-597. Dział korektury 8-34-598. Dział korektury 8-34-599. Dział korektury 8-34-600. Dział korektury 8-34-601. Dział korektury 8-34-602. Dział korektury 8-34-603. Dział korektury 8-34-604. Dział korektury 8-34-605. Dział korektury 8-34-606. Dział korektury 8-34-607. Dział korektury 8-34-608. Dział korektury 8-34-609. Dział korektury 8-34-610. Dział korektury 8-34-611. Dział korektury 8-34-612. Dział korektury 8-34-613. Dział korektury 8-34-614. Dział korektury 8-34-615. Dział korektury 8-34-616. Dział korektury 8-34-617. Dział korektury 8-34-618. Dział korektury 8-34-619. Dział korektury 8-34-620. Dział korektury 8-34-621. Dział korektury 8-34-622. Dział korektury 8-34-623. Dział korektury 8-34-624. Dział korektury 8-34-625. Dział korektury 8-34-626. Dział korektury 8-34-627. Dział korektury 8-34-628. Dział korektury 8-34-629. Dział korektury 8-34-630. Dział korektury 8-34-631. Dział korektury 8-34-632. Dział korektury 8-34-633. Dział korektury 8-34-634. Dział korektury 8-34-635. Dział korektury 8-34-636. Dział korektury 8-34-637. Dział korektury 8-34-638. Dział korektury 8-34-639. Dział korektury 8-34-640. Dział korektury 8-34-641. Dział korektury 8-34-642. Dział korektury 8-34-643. Dział korektury 8-34-644. Dział korektury 8-34-645. Dział korektury 8-34-646. Dział korektury 8-34-647. Dział korektury 8-34-648. Dział korektury 8-34-649. Dział korektury 8-34-650. Dział korekt